

ΤΕΙ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ
ΣΧΟΛΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΓΕΩΠΟΝΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΤΕΧΝΟΛΟΓΩΝ ΓΕΩΠΟΝΩΝ

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

Ανάπλαση Παλαιού Κηποθεάτρου «Οασις», Δήμου Ήλιδας, σε Σύνθετο Πολυχώρο Πρασίνου και Αναψυχής

Σπουδάστριες
Λαγκαδινού Βλασία
Α.Μ.: 11826
Κοντού Αγγελική
Α.Μ.: 11816

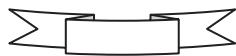
Εποπτεύων Καθηγητής
Κοτσίρης Γεώργιος

Αμαλιάδα,
Δεκέμβριος 2018

Ευχαριστίες

Θα επιθυμούσαμε να ευχαριστήσουμε τους γονείς μας για την αμέριστη συμπαράστασή τους, καθώς και τον εποπτεύοντα καθηγητή κ. Κοτσίρη Γεώργιο για την καθοδήγηση και τις εύστοχες επισημάνσεις του για την ολοκλήρωση της πτυχιακής μας εργασίας.

Επίσης, τον κ. Σπύρο Μπεράτη για την παροχή στοιχείων από το προσωπικό του αρχείο και την κ. Ιωάννα Παυλή για τη συνδρομή της στη χρήση του σχεδιαστικού προγράμματος.

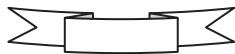

Περίληψη

Η παρούσα πτυχιακή εργασία αποσκοπεί στην παρουσίαση σχεδίων ανάπλασης του Κηποθεάτρου «Οασις» της Αμαλιάδας, ενός χώρου με ιστορία στο χώρο της ψυχαγωγίας και διασκέδασης στην πόλη. Ο χώρος λειτούργησε ως θερινός κινηματογράφος και ως Disco, ωστόσο η αλλαγή των συνηθειών διασκέδασης και ψυχαγωγίας των κατοίκων και η μετατόπιση του κέντρου ενδιαφέροντος και των χώρων διασκέδασης και ψυχαγωγίας σε άλλα σημεία της πόλης συνέβαλαν στη μείωση του αριθμού των πελατών και σταδιακά στην εγκατάλειψη του χώρου.

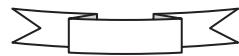
Με δεδομένες τις κατάλληλες μικροκλιματικές συνθήκες, την προσβασιμότητα του χώρου και τη γειτνίαση με άλλους χώρους ψυχαγωγίας και πολιτισμού, προτείνεται η ανάπλαση του χώρου και η κατασκευή θερινού κινηματογράφου, χωρητικότητας 120 θέσεων με δυνατότητα αυξομείωσης τους, που θα καταλαμβάνει χώρο διατάσεων πλάτους 13 m και μήκους περίπου 30 m. Από τις ήδη υπάρχουσες εγκαταστάσεις, θα παραμείνει μόνον η εξωτερική πλευρά του χώρου της εσόδου με τους 4 κίονες, ο μαντρότοιχος στη δυτική πλευρά του οικοπέδου η οθόνη προβολής, ενώ όλο το υπόλοιπο συγκρότημα θα ανακατασκευασθεί. Τα καθίσματα των θεατών, ξεκινούν σε απόσταση 5 m από την οθόνη προβολής. Θα τοποθετηθούν άλλα σε δάπεδο από χαλίκι, (καθίσματα στη σειρά με διάσπαρτα τραπεζάκια), και άλλα σε δάπεδο από ξυλεία θαλάσσης, σε τραπεζάκια για τέσσερα άτομα) και άλλα σε δάπεδο από γκαζόν, ενώ όλη η εγκατάσταση θα βρίσκεται σε ακάλυπτο χώρο. Περιμετρικά στον μαντρότοιχο και στην σιδερένια περίφραξη, θα γίνει φύτευση δένδρων και χαμηλών φυτών, ακολουθώντας τις βασικές αρχές κηποτεχνίας, ενώ θα υπάρχουν καναπέδες για τους θεατές. Σχετικά σχέδια παρατίθενται στην εργασία.

Το συνολικό κόστος της ανάπλασης – συμπεριλαμβανομένων υλικών, φυτών και εργασίας – θα ανέλθει περίπου, σύμφωνα με τον προϋπολογισμό που καταρτίσθηκε, στο ποσό των 234.091,20 €.

Κατάλογος Πινάκων

Πίνακας 1. Πίνακας αναλυτικού προϋπολογισμού.....63

Κατάλογος Εικόνων

<i>Εικόνα 1. Θέση της πόλης της Αμαλιάδας στη Δυτική Πελοπόννησο.</i>	<i>13</i>
<i>Εικόνα 2. Η θέση του Κηποθεάτρου «Οασις» στο χάρτη της Αμαλιάδας.....</i>	<i>17</i>
<i>Εικόνα 3. Μέσες Μηνιαίες θερμοκρασίες έτους 2017 σε °C.....</i>	<i>18</i>
<i>Εικόνα 4. Μέσες Μηνιαίες θερμοκρασίες έτους 2018 σε °C.....</i>	<i>18</i>
<i>Εικόνα 5. Συνολικό Μηνιαίο Ύψος Βροχόπτωσης έτους 2017 σε mm.....</i>	<i>19</i>
<i>Εικόνα 6. Συνολικό Μηνιαίο Ύψος Βροχόπτωσης έτους 2018 σε mm.....</i>	<i>19</i>
<i>Εικόνα 7. Μέσες Μηνιαίες Ταχύτητες Ανέμου έτους 2017 σε Km/hr.....</i>	<i>20</i>
<i>Εικόνα 8. Μέσες Μηνιαίες Ταχύτητες Ανέμου έτους 2018 σε Km/hr.....</i>	<i>20</i>
<i>Εικόνα 9. Εγκαίνια του χώρου του Κηποθεάτρου ως Κινηματογράφου, στις 21 Μαΐου 1958, με την ταινία Ιππότες της Στρογγυλής Τραπέζης. Πηγή: Αρχείο Σπύρου Μπεράτη, χχ.....</i>	<i>22</i>
<i>Εικόνα 10. Η σημερινή κατάσταση του κηποθεάτρου εξωτερικά. A: Είσοδος.....</i>	<i>23</i>
<i>Εικόνα 11. Η σημερινή κατάσταση του κηποθεάτρου εξωτερικά. B:ΝΔ Πλευρά.....</i>	<i>23</i>
<i>Εικόνα 12. Η σημερινή κατάσταση του κηποθεάτρου εξωτερικά. Γ:ΝΑ Πλευρά.....</i>	<i>24</i>
<i>Εικόνα 13. Το εσωτερικό του κηποθεάτρου προς την πλευρά της οθόνης.....</i>	<i>24</i>
<i>Εικόνα 14. Το εσωτερικό του κηποθεάτρου προς την πλευρά της εισόδου. ....</i>	<i>25</i>
<i>Εικόνα 15. Γκρεβιλλέα. Δεξιά: λεπτομέρειες φύλλων και ανθών.....</i>	<i>34</i>
<i>Εικόνα 16. Βραχυχύτωνας. Δεξιά: λεπτομέρειες φύλλου και ανθών. ....</i>	<i>35</i>
<i>Εικόνα 17. Μυρτιά. Δεξιά: λεπτομέρειες φύλλου και ανθών.....</i>	<i>37</i>
<i>Εικόνα 18. Μαργαρίτες. Δεξιά: διάφορα αντιπροσωπευτικά είδη.....</i>	<i>39</i>
<i>Εικόνα 19. Κισσός. ....</i>	<i>40</i>
<i>Εικόνα 20. Cine Paris.....</i>	<i>44</i>
<i>Εικόνα 21. Cine Αθηναία.....</i>	<i>45</i>
<i>Εικόνα 22. Cine Αίγλη.....</i>	<i>45</i>
<i>Εικόνα 23. Cine Θησείο.....</i>	<i>46</i>
<i>Εικόνα 24. Cine Αελλώ.....</i>	<i>47</i>
<i>Εικόνα 25. Cine Φλοίσβος. ....</i>	<i>47</i>
<i>Εικόνα 26. Cine Βοξ.....</i>	<i>48</i>
<i>Εικόνα 27. Cine Παράδεισος. ....</i>	<i>48</i>
<i>Εικόνα 28. Cine Δεξαμενή. ....</i>	<i>49</i>
<i>Εικόνα 29. Cine Λιλά.....</i>	<i>50</i>
<i>Εικόνα 30. Cine Ζέφυρος. ....</i>	<i>50</i>

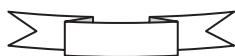
<i>Εικόνα 31. Cine Όασις</i>	51
<i>Εικόνα 32. Κάτοψη Κηποθεάτρου «Όασις» μετά την ανάπλαση του χώρου.</i>	55
<i>Εικόνα 33. Αναπαράσταση εσωτερικού κηποθεάτρου «Όασις», προς την πλευρά της οθόνης, μετά την ανάπλαση του χώρου. Σχεδιασμός από γράφουσες</i>	56
<i>Εικόνα 34. Αναπαράσταση εσωτερικού κηποθεάτρου «Όασις», προς την πλευρά της εισόδου, μετά την ανάπλαση του χώρου. Σχεδιασμός από γράφουσες</i>	56

Περιεχόμενα

<i>Ευχαριστίες</i>	<i>ii</i>
<i>Περίληψη</i>	<i>iii</i>
<i>Κατάλογος Πινάκων</i>	<i>iv</i>
<i>Κατάλογος Εικόνων</i>	<i>v</i>
<i>Εισαγωγή</i>	<i>10</i>
1. Το Κηποθέατρο «Οασις» της πόλης της Αμαλιάδας, του Δήμου Ηλιδας	12
1.1. Χωροθέτηση του Κηποθεάτρου «Οασις»	12
1.1.1. Η πόλη της Αμαλιάδας	12
1.1.2. Οι Πολιτιστικές και Ψυχαγωγικές Δραστηριότητες στην Πόλη της Αμαλιάδας.. 14	
1.1.3.Χωροθέτηση του Κηποθεάτρου	16
1.2. Κλίμα και Μικροκλίμα της Πόλης της Αμαλιάδας	18
1.2.1.Στοιχεία Θερμοκρασίας και ηλιοφάνειας	18
1.2.2.Στοιχεία Βροχοπτώσεων	19
1.2.3.Στοιχεία Ανέμων	20
1.3. Ιστορικά Στοιχεία του Χώρου του Κηποθεάτρου	21
1.3.1. Η πρώτη χρήση του χώρου	21
1.3.2. Η εξέλιξη της χρήσης του χώρου	22
1.3.3. Το Κηποθέατρο «Οασις» σήμερα	23
2. Γενικά Στοιχεία Ανάπλασης Τοπίων και Δυνατότητα Ανάπλασης του Κηποθεάτρου «Οασις» .. 26	
2.1.Αρχιτεκτονική Τοπίου και Κήπου	26
2.1.1. Η Σημασία της Αρχιτεκτονικής Τοπίου	26
2.1.2.Στοιχεία Ορθού Σχεδιασμού	28
2.2. Συνήθη χρησιμοποιούμενα φυτά για αναπλάσεις	32
2.2.1. Η χρήση φυλλοβόλων και αειθαλών φυτών	32
2.2.2. Επιλογή φυτών για χρήση σε ανάπλαση αστικών υπαίθριων χώρων	33
2.3. Οι Δυνατότητες Ανάπλασης του Κηποθεάτρου «Οασις»	42
2.3.1. Δυνατότητες που παρέχονται από την άποψη της θέσης του χώρου	42
2.3.2. Δυνατότητες που παρέχονται από την άποψη των χαρακτηριστικών του χώρου 42	
2.4. Η εμπειρία από την Ανάπλαση παρόμοιων χώρων	43
2.4.1. Αναπλάσεις σε θερινούς κινηματογράφους στην Αθήνα	43
2.4.2. Παραδείγματα αναπλάσεων σε θερινούς κινηματογράφους στην Αθήνα	44
3. Ανάπλαση – Αρχιτεκτονικός Σχεδιασμός Κηποθεάτρου «Οασις»	52

3.1. Βασικά Σημεία Σχεδιασμού.....	52
3.1.1. Σχεδιαζόμενη ανάπλαση του χώρου	52
3.1.2. Το πρόγραμμα PhotoShop.....	57
3.1.3. Προβλεπόμενες εργασίες που πρέπει να εκτελεστούν	62
3.2. Προϋπολογισμός.....	62
3.2.1. Αναλυτική κατάσταση ποσών.....	62
3.2.2. Συνολικός προϋπολογισμός και προϋποθέσεις	64
Συμπεράσματα.....	66
Βιβλιογραφία.....	68
Συγγράμματα.....	68
Ιστοσελίδες.....	69

Εισαγωγή

Το κηποθέατρο «Οασις» της Αμαλιάδας βρίσκεται στο δυτικό τμήμα της πόλης της Αμαλιάδας, κοντά στο σιδηροδρομικό σταθμό της πόλης και στο τέλος του πεζόδρομου της οδού Όθωνος-Αμαλίας. Σε μικρή απόσταση από το κηποθέατρο βρίσκεται ο σύγχρονος Πολυχώρος πολιτισμού της πόλης, που αποτελεί το κέντρο των πολιτιστικών και καλλιτεχνικών δράσεων της πόλης, ενώ κατά μήκος του πεζόδρομου Όθωνος-Αμαλίας υπάρχει σημαντικός αριθμός από café-bar, εστιατόρια και χώρους ψυχαγωγίας, που κατακλύζονται από δημότες, κυρίως νεαρής ηλικίας και κυρίως τα Σαββατοκύριακα για λόγους ψυχαγωγίας και διασκέδασης.

Το κηποθέατρο «Οασις», πριν από τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο και μέχρι το 1956 λειτουργούσε ως χώρος φιλοξενίας παραστάσεων περιοδευόντων θιάσων θεάτρου και παραστάσεων Καραγκιόζη. Από τις αρχές του 1958 άρχισε να λειτουργεί ως κινηματογράφος. Θεωρείτο ένας από τους καλύτερους θερινούς κινηματογράφους της Ελλάδας, ο οποίος λειτουργούσε κάθε χρόνο, από τα τέλη Μαΐου, προσφέροντας αναψυχή κατά τους θερινούς μήνες στους κατοίκους της πόλης της Αμαλιάδας αλλά και των γύρω περιοχών. Λειτούργησε ομαλά και αποδοτικά μέχρι το 1978, οπότε λόγω οικονομικών προβλημάτων, άλλαξε η χρήση του χώρου.

Έτσι, τα επόμενα χρόνια διαμορφώθηκε σε Disco Club για πολλά χρόνια όπου διασκέδαζε η νεολαία της πόλης. Ο χώρος, ως υπαίθριο Disco Club περιλάμβανε τραπεζοκαθίσματα και χώρους τύπου bar, ενώ βασικό στοιχείο διακόσμησης του χώρου ήταν φυσικό υλικό και διακοσμητικά φυτά, τα οποία χρησιμοποιούντο σε ολόκληρο το χώρο του κηποθεάτρου.

Ωστόσο, η αλλαγή των συνηθειών διασκέδασης και ψυχαγωγίας των κατοίκων, η μετατόπιση του κέντρου ενδιαφέροντος και των χώρων διασκέδασης και ψυχαγωγίας σε άλλα σημεία της πόλης – καθότι δεν είχε κατασκευασθεί ακόμη ο διακοσμημένος πεζόδρομος της οδού Όθωνος-Αμαλίας που καταλήγει στο κηποθέατρο – συνέβαλε στη μείωση του αριθμού των πελατών και σταδιακά στην εγκατάλειψη του χώρου. Σταδιακά, μετά την κατασκευή του διακοσμημένου πεζόδρομου της Όθωνος-Αμαλίας, και η λειτουργία πολλών επιχειρήσεων café-bar και ψυχαγωγίας καθ' όλο το μήκος του, συνέβαλε στην οριστική εγκατάλειψη του χώρου.

Με την παρούσα πτυχιακή εργασία προτείνεται η ανάπλαση του χώρου του κηποθεάτρου κα η επαναλειτουργία του ως θερινού υπαίθριου κινηματογράφου. Προς

το σκοπό αυτό προτείνονται λεπτομέρειες της κατασκευής του και σχετικός προϋπολογισμός.

Στο 1^ο Κεφάλαιο της πτυχιακής εργασίας παρουσιάζονται ορισμένα ιστορικά στοιχεία της πόλης της Αμαλιάδας και του κηποθεάτρου, ενώ παρατίθενται στοιχεία για το μικροκλίμα της πόλης,

Στο 2^ο Κεφάλαιο αναπτύσσονται γενικές αρχές ανάπλασης χώρων, η σημασία της αρχιτεκτονικής τοπίου και οι γενικές αρχές σχεδιασμού και τα προς χρήση φυτά, ενώ αναφέρονται και οι δυνατότητες ανάπλασης του κηποθεάτρου ώστε να καταστεί ένας ελκυστικός υπαίθριος χώρος διασκέδασης και ψυχαγωγίας, καθώς και παραδείγματα παρόμοιων χώρων που λειτουργούν με επιτυχία.

Στο 3^ο Κεφάλαιο παρατίθενται λεκτικά και σχηματικά οι προτάσεις ανάπλασης του χώρου του κηποθεάτρου, το χρησιμοποιηθέν πρόγραμμα αναπαράστασης του χώρου, ενώ παρέχεται και ο προβλεπόμενος αναλυτικός προϋπολογισμός για την υλοποίηση του έργου.

Τέλος, στο τελευταίο κεφάλαιο παρατίθενται στα συμπεράσματα των προτάσεων ανάπλασης του χώρου του κηποθεάτρου, ενώ γίνονται και προτάσεις για περαιτέρω εργασίες.

1. Το Κηποθέατρο «Οασις» της πόλης της Αμαλιάδας, του Δήμου Ήλιδας

Χωροθέτηση, Μικροκλίμα, Ιστορία των Χώρου, Ανάλυση των Σήμερα

1.1. Χωροθέτηση του Κηποθεάτρου «Οασις»

1.1.1. Η πόλη της Αμαλιάδας

Η πόλη της Αμαλιάδας βρίσκεται στην Περιφερειακή Ενότητα Ηλείας. Αποτελεί την έδρα του Δήμου Ήλιδας και ο πληθυσμός της, σύμφωνα με την Εθνική Απογραφή του 2011 ανέρχεται σε 16.763 κατοίκους (www.statistics.gr/). Είναι επίσης η δεύτερη μεγαλύτερη πόλη της Ηλείας ως προς τον πληθυσμό και την έκταση, μετά τον Πύργο, ενώ ως το 2011 αποτελούσε την έδρα του καποδιστριακού Δήμου Αμαλιάδας (εικόνα 1).

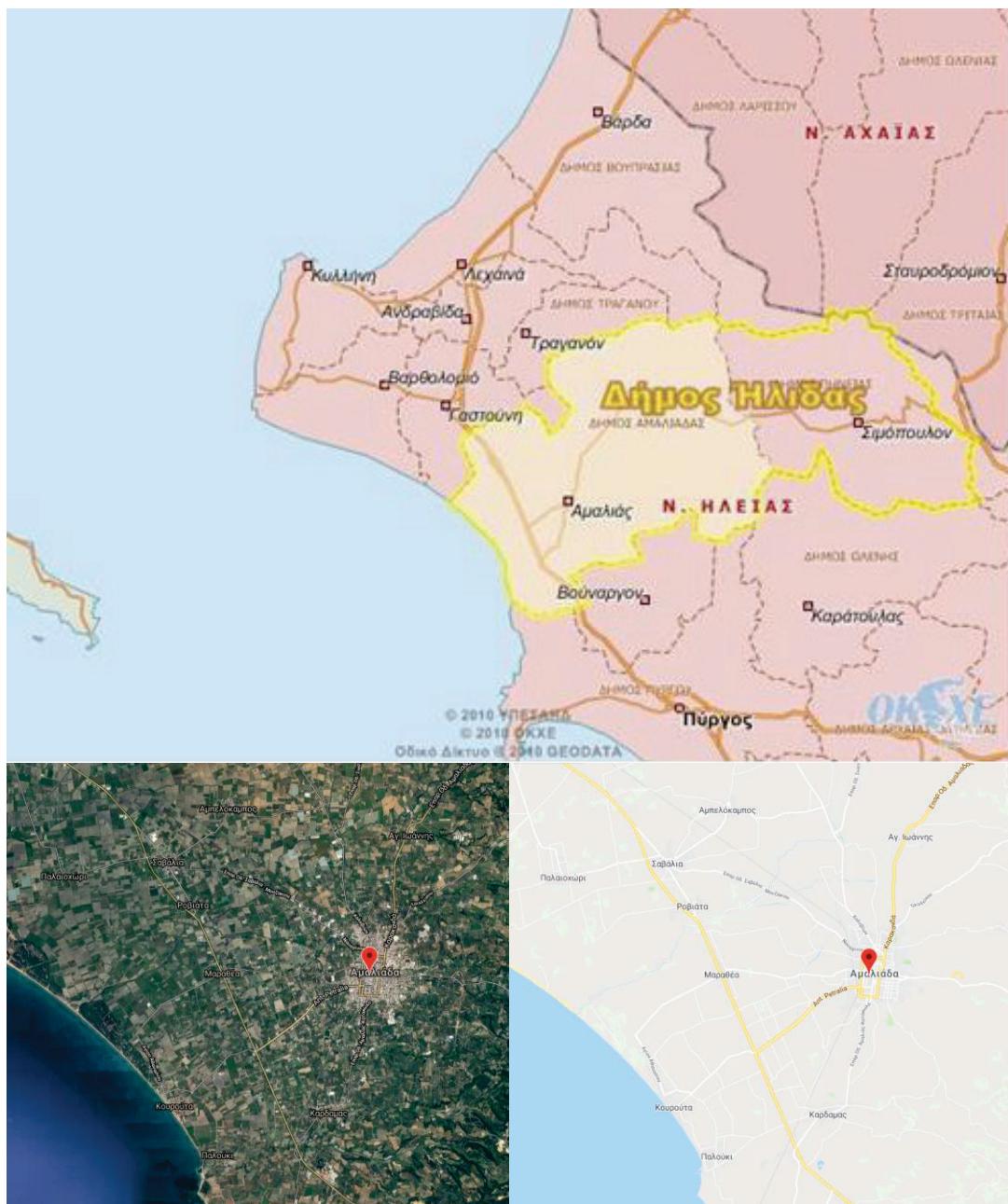
Η πρόσβαση στην πόλη γίνεται οδικώς. Απέχει οδικώς 294χλμ. από την Αθήνα, 81χλμ. από την Πάτρα, 20χλμ. από τον Πύργο, 42χλμ. από την Αρχαία Ολυμπία, 140χλμ. από την Καλαμάτα και 170χλμ. από την Τρίπολη. Από το λιμάνι της Κυλλήνης, που βρίσκεται σε απόσταση 31χλμ. από την πόλη, μπορεί κανείς να ταξιδέψει προς τη Ζάκυνθο και Κεφαλονιά καθημερινά. Η θέση αυτή την καθιστά σταυροδρόμι ανάμεσα στην Κεντρική και Δυτική, τη Βόρεια και τη Νότια Πελοπόννησο αντίστοιχα.

Ιστορικά (Καρνάρος, 2002· Φιλιππόπουλος, 1990· Κάπος, 1996· Σιμιτζής, 1992· www.dimosilidas.gr) η πόλη δημιουργήθηκε από τη συνένωση δύο χωριών της περιοχής, του Δερβή – Τσελεπή και του Καλίτσα, που δημιούργησαν μία ενιαία πόλη με την ονομασία του πρώτου χωριού.

Με την απελευθέρωση από τους Τούρκους δημιουργήθηκε ο Δήμος Ελίσσης με έδρα το Δερβή - Τσελεπή και τους γύρω οικισμούς. Το όνομα ο νέος Δήμος το δανείστηκε από την μυθική Έλισσα, κέντρο επεξεργασίας πορφύρας που βρισκόταν στις εκβολές του Ελισσαίου ποταμού.

Η κοινή επιθυμία όμως των απλών πολιτών για Ελληνικό όνομα και παροχή βασιλικής εύνοιας και υποστήριξης είχαν σαν αποτέλεσμα την μετονομασία της πόλης σε «Αμαλιάς» προς τιμήν της Βασίλισσας Αμαλίας, συζύγου του Όθωνα. Έτσι η Αμαλιάδα ως πόλη, αναγνωρίστηκε επίσημα από το Ελληνικό κράτος το 1865.

Ωστόσο, οι συγκρούσεις με την πόλη της Γαστούνης για την έδρα του Δήμου Ελίσσης, που είχαν ξεκινήσει προ πολλού, συνεχίστηκαν. Το 1906 γίνεται η ανασύσταση του Δήμου Ελίσσης με πρωτεύουσα την Αμαλιάδα, ενώ δημιουργήθηκε ξεχωριστός δήμος Ηλιδας με πρωτεύουσα τη Γαστούνη. Ο Δήμος Ελίσσης διατήρησε αυτό το όνομα μέχρι το 1912, ενώ από το 1924 μετονομάστηκε σε δήμο Αμαλιάδας.

Εικόνα 1. Θέση της πόλης της Αμαλιάδας στη Δυτική Πελοπόννησο.
Πηγή: GoogleEarth.

Στην Αμαλιάδα καταφτάνουν και πολλοί πρόσφυγες της Μικρασιατικής καταστροφής του 1922. Η άφιξή τους γίνεται αιτία να αναβαθμισθεί η

υποβαθμισθείσα κοινότητα Αμαλιάδας σε Δήμο Αμαλιάδας το 1924. Ακόμη, η επιστροφή πολλών μεταναστών, κυρίως από τις Η.Π.Α., αλλά και πριν με τα εμβάσματά τους, συντέλεσαν στην ανάπτυξη του νεοϊδρυθέντος Δήμου. Τα κληροδοτήματα των μεταναστών (Καρακάνδειο, Λαζαράκειο, ξενοδοχεία, καταστήματα, κατοικίες), έδωσαν μία νέα πνοή στην πόλη και δημιούργησαν μία κινητικότητα και πρόοδο στην πόλη της Αμαλιάδας.

Ακόμη, ενώ παλαιότερα η σταφίδα αποτέλεσε την πηγή πλούτου για την πόλη, τώρα εξ αιτίας του μεγάλου αρδευτικού έργου του Πηνειού, με τις δυναμικές καλλιέργειες (καρπούζια, πατάτες κ.λπ.) και τις ελιές, τα εσπεριδοειδή, τα κηπευτικά κ.λπ. προσδιόρισαν μία νέα μορφή ενασχόλησης των κατοίκων της.

1.1.2. Οι Πολιτιστικές και Ψυχαγωγικές Δραστηριότητες στην Πόλη της Αμαλιάδας

Η Αμαλιάδα θεωρήθηκε από πολλούς ως η πολιτιστική πρωτεύουσα του Νομού Ηλείας. Ο Δήμος Ήλιδας περιλαμβάνει στα όριά του πολλές αρχαιολογικές τοποθεσίες και μνημεία αρχαίων ή και νεότερων χρόνων ενώ ταυτόχρονα διοργανώνονται πολιτιστικές εκδηλώσεις κατά τη διάρκεια όλου του χρόνου. Αναλυτικότερα:

Η Αρχαία Ήλιδα αποτελεί ένα από τα σημαντικότερα κέντρα της Πελοποννήσου στην αρχαιότητα, έφθασε σε ακμή τα ρωμαϊκά χρόνια, οπότε και κτίστηκε ένας μεγάλος αριθμός κτιρίων και κυρίως αθλητικών εγκαταστάσεων αφού στην Ήλιδα συνέρρεε πάντα το πλήθος των αθλητών για προπόνηση, ένα μήνα πριν από τους Ολυμπιακούς Αγώνες. Ήταν η διοργανώτρια πόλη των Ολυμπιακών Αγώνων και πρωτεύουσα των Ηλείων. Κάθε χρόνο στο Δήμο Ήλιδας πραγματοποιείται το **Φεστιβάλ Αρχαίας Ήλιδας**, που περιλαμβάνει θεατρικές παραστάσεις, παραστάσεις από μουσικοχορευτικά και καλλιτεχνικά συγκροτήματα και άλλες καλλιτεχνικές εκδηλώσεις.

Καρναβαλικές Εκδηλώσεις διοργανώνονται καθ' όλη τη διάρκεια των Αποκριών με αναβίωση τοπικών εθίμων στα Δημοτικά Διαμερίσματα του Δήμου, μουσικές και πολιτιστικές εκδηλώσεις με τη συμμετοχή των σχολείων και όλων των Δημοτών και κορύφωση των εκδηλώσεων με παρέλαση αρμάτων στους κεντρικούς δρόμους της πόλης.

Στα πλαίσια του **Διεθνούς Φεστιβάλ Κινηματογράφου** διοργανώνεται κάθε χρόνο προβολές αξιόλογων κινηματογραφικών ταινιών σε πόλεις της Ηλείας και

ειδικά στην Αμαλιάδα, παρέχοντας την ευκαιρία, ειδικά σε νέους και μαθητές, να τις παρακολουθήσουν.

Ανά διετία διοργανώνεται το **Επιστημονικό Συνέδριο** με θέμα «Φιλοσοφία - Ιστορία - Περιβάλλον», στο οποίο συμμετέχουν καθηγητές Πανεπιστημίων από όλη την χώρα. Στη τελευταία διοργάνωση συμμετείχαν περισσότεροι από 30 Πανεπιστημιακοί καθηγητές, ενώ υπολογίζεται ότι στο τριήμερο που διήρκεσε το συνέδριο παρακολουθήσαν τις συνεδράσεις του περισσότερα από 1.500 άτομα από όλη την Ελλάδα.

Σε τακτά χρονικά διαστήματα διοργανώνονται από τοπικούς φορείς **Πολιτιστικές Εκδηλώσεις** με θέματα που αφορούν την ιστορία, την Λογοτεχνία, τη Μουσική τον Πολιτισμό, την Οικονομία, την Παιδεία, την Υγεία, αλλά και θέματα προβληματισμού σχετικά με την καθημερινότητα. Οι εκδηλώσεις αυτές πραγματοποιούνται συνήθως στο Λαζαράκειο Δημοτικό Μέγαρο, στο νέο υπερσύγχρονο Πολιτιστικό Κέντρο της πόλης και στην Παπαχριστοπούλειο Δημοτική Βιβλιοθήκη.

Ακόμη, Με πρωτοβουλία του Εμπορικού Συλλόγου και του Δήμου Αμαλιάδας διοργανώνεται κάθε χρόνο **Έκθεση βιβλίου**, με παράλληλες πολιτιστικές εκδηλώσεις, ενώ κάθε χρόνο διοργανώνεται η **Ανθοκομική Έκθεση**, που παρέχει μία πολύ καλή ευκαιρία

Αξίζει ακόμη να αναφερθεί ότι στην πόλη της Αμαλιάδα υπάρχουν και λειτουργούν:

- Η **Δημοτική Βιβλιοθήκη** σε κτίριο κληροδότημα του Ομογενούς των Η.Π.Α Χρήστου Παπαχριστόπουλου. Η Βιβλιοθήκη διαθέτει περί τους 16.000 τίτλους βιβλίων. Λειτουργεί ως αναγνωστήριο και δανειστική βιβλιοθήκη., αλλά και ως χώρος πολλών πολιτιστικών δραστηριοτήτων
- Στο υπόγειο στεγάζεται εδώ και χρόνια το **Λαογραφικό Μουσείο** της Αμαλιάδας, με εκθέματα που απεικονίζουν τη λαϊκή ζωή της περιοχής και την ιστορία της.
- **Δημοτικό Ωδείο, Φιλαρμονική, Θεατρικές Ομάδες, Αθλητικά Σωματεία, Σωματεία Ειδικού Σκοπού** και άλλοι χώροι δημόσιοι, δημοτικοί και ιδιωτικοί που παράγουν έργα πολιτισμού και ψυχαγωγίας.

Όλα τα παραπάνω δημιουργούν τις συνθήκες για πλούσιες πολιτιστικές και ψυχαγωγικές δραστηριότητες και παρέχουν στους πολίτες τις ευκαιρίες για

ενασχολήσεις σε διάφορους τομείς του πολιτισμού, προσδίδοντας στην πόλη επάξια της ιδιότητας της πολιτιστικής πρωτεύουσας της περιοχής.

1.1.3. Χωροθέτηση του Κηποθεάτρου

Το κηποθέατρο βρίσκεται στο δυτικό τμήμα της πόλης της Αμαλιάδας, κοντά στο σιδηροδρομικό σταθμό της πόλης και στο τέλος του πεζόδρομου της οδού Όθωνος-Αμαλίας. Η θέση του φαίνεται στους χάρτες (δορυφορικό και απλό) της GoogleEarth, που παρουσιάζονται στην ακόλουθη εικόνα 2. Ο χώρος οριοθετείται με πράσινο περίγραμμα στο δορυφορικό χάρτη ή καλύπτεται με πράσινο χρώμα στον απλό χάρτη που ακολουθεί.

Στην ανατολική του πλευρά περνά η οδός Νίκου Καζαντζάκη, ενώ η δυτική του πλευρά «βλέπει» στον σιδηροδρομικό σταθμό της πόλης. Η βορεινή πλευρά συνορεύει με tocafé-bar «Ονειροπαγίδα», το οποίο λειτουργεί καθ' όλη τη διάρκεια του έτους, ενώ από τη νότια πλευρά περνά η οδός Ιπποκράτους, η οποία καταλήγει στο σιδηροδρομικό σταθμό της πόλης.

Σε μικρή απόσταση από το κηποθέατρο βρίσκεται ο σύγχρονος Πολυχώρος πολιτισμού της πόλης, που αποτελεί το κέντρο των πολιτιστικών και καλλιτεχνικών δράσεων της πόλης, ενώ κατά μήκος του πεζόδρομου Όθωνος-Αμαλίας υπάρχει σημαντικός αριθμός από café-bar, εστιατόρια και χώρους ψυχαγωγίας, που κατακλύζονται από δημότες, κυρίως νεαρής ηλικίας και κυρίως τα Σαββατοκύριακα για λόγους ψυχαγωγίας και διασκέδασης.

Η θέση του κηποθεάτρου θεωρείται πού καλή για την περίπτωση επαναλειτουργίας του ως θερινού υπαίθριου κινηματογράφου, με δεδομένη την εγγύτητά του από το κέντρο της πόλης καθώς και από τα σημεία διασκέδασης και ψυχαγωγίας της πόλης.

Ακόμη, η εγγύτητά του από το νέο Πολυχώρο πολιτιστικών δραστηριοτήτων της πόλης της Αμαλιάδας είναι δυνατόν να δώσει το έναυσμα για μία σειρά πολιτιστικών δραστηριοτήτων που θα μπορούσαν να πραγματοποιηθούν παράλληλα τόσο στον κλειστό χώρο του Πολυχώρου, όσο και στον υπαίθριο χώροι ενός κατάλληλα διαμορφωμένου χώρου, όπως είναι αυτός του κηποθεάτρου «Οασις», μετά από την ανάπλασή του.

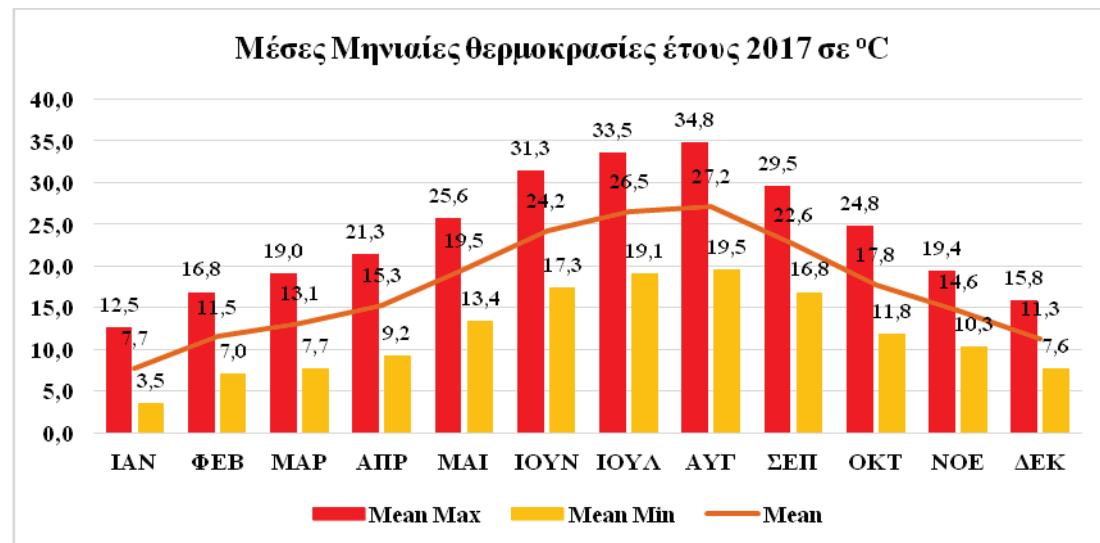

Εικόνα 2. Η θέση του Κηποθεάτρου «Οασις» στο χάρτη της Αμαλιάδας.

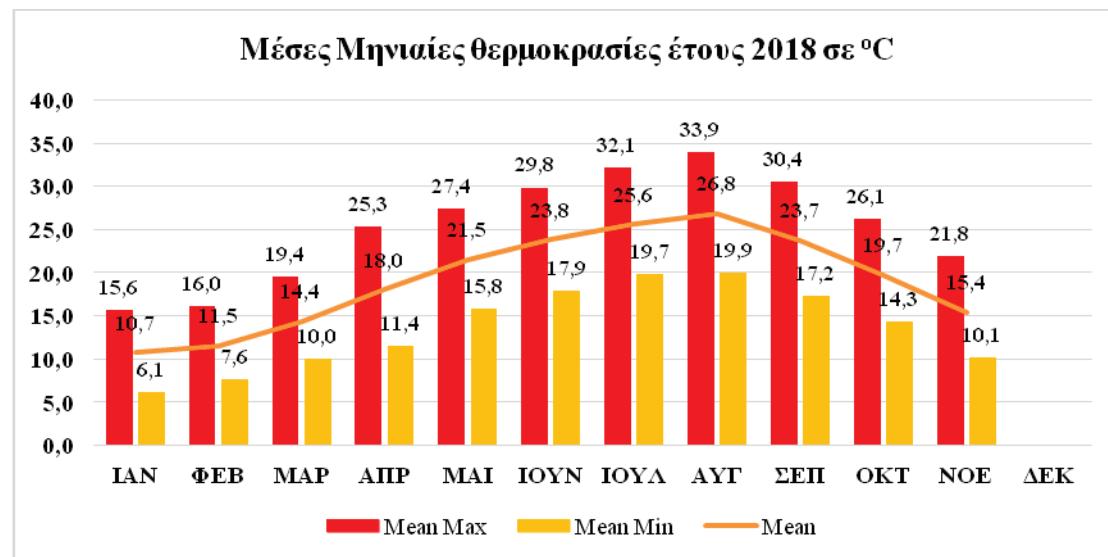
1.2. Κλίμα και Μικροκλίμα της Πόλης της Αμαλιάδας

1.2.1. Στοιχεία Θερμοκρασίας και ηλιοφάνειας

Στοιχεία για τις Μέσες Μηνιαίες θερμοκρασίες της Αμαλιάδας για τα έτη 2017 και 2018 παρατίθενται στις ακόλουθες εικόνες 3 και 4 (<http://penteli.meteo.gr/stations/amaliada/>).

Εικόνα 3. Μέσες Μηνιαίες θερμοκρασίες έτους 2017 σε °C.
Πηγή: <http://penteli.meteo.gr/stations/amaliada/>

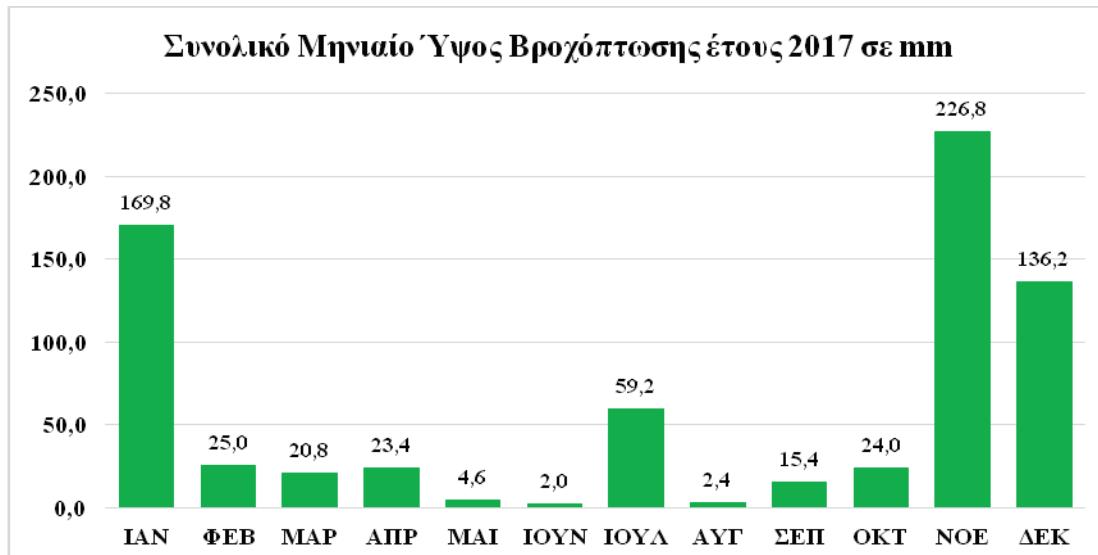

Εικόνα 4. Μέσες Μηνιαίες θερμοκρασίες έτους 2018 σε °C.
Πηγή: <http://penteli.meteo.gr/stations/amaliada/>

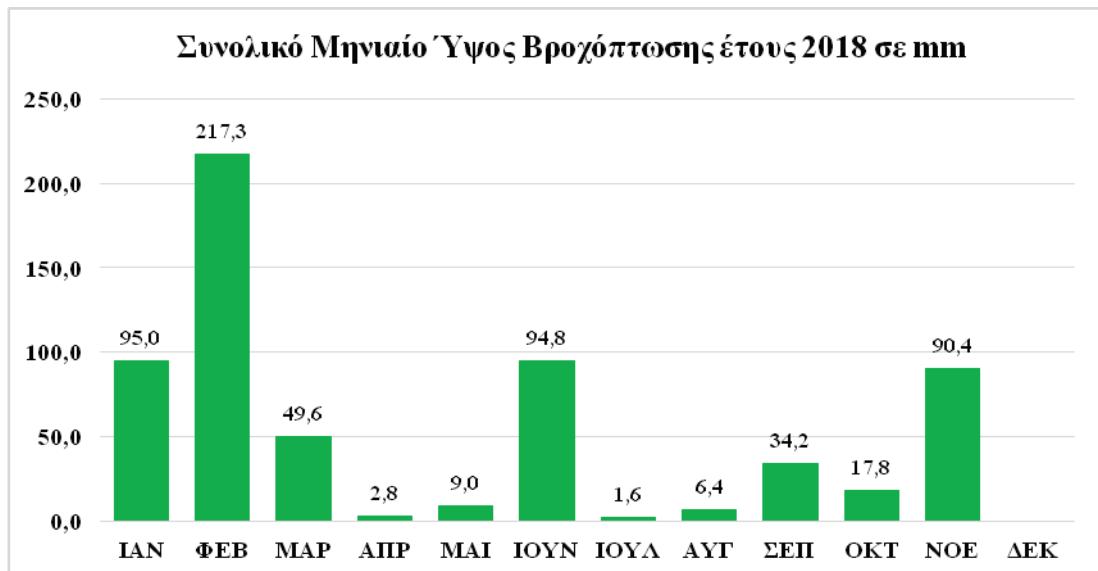
Ως προς την ηλιοφάνεια, τα υφιστάμενα στατιστικά στοιχεία δείχνουν ότι στην περιοχή της Αμαλιάδας υπάρχει ηλιοφάνεια κατά μέσο όρο στις 240 ημέρες το χρόνο από τις 365, δηλαδή σε ποσοστό περίπου 66% των ημερών του έτους.

1.2.2.Στοιχεία Βροχοπτώσεων

Από την ίδια πηγή (<http://penteli.meteo.gr/stations/amaliada/>) προκύπτουν και τα ακόλουθα διαγράμματα των εικόνων 5 και 6 για το συνολικό ύψος των μηνιαίων βροχοπτώσεων στην πόλη της Αμαλιάδας, για τα έτη 2017 και 2018.

Εικόνα 5. Συνολικό Μηνιαίο Ύψος Βροχόπτωσης έτους 2017 σε mm.
Πηγή: <http://penteli.meteo.gr/stations/amaliada/>

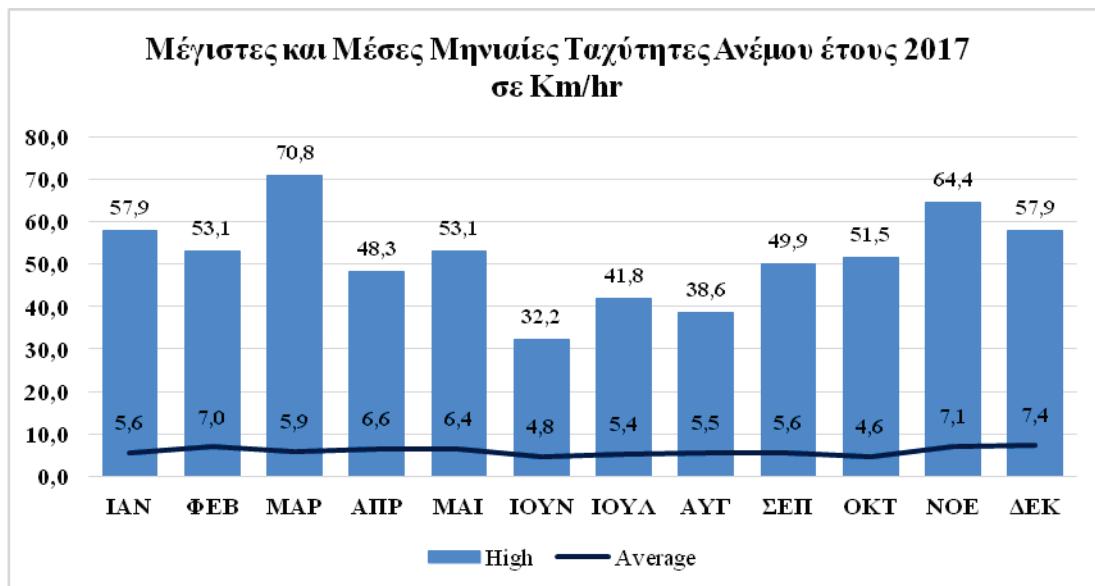

Εικόνα 6. Συνολικό Μηνιαίο Ύψος Βροχόπτωσης έτους 2018 σε mm.
Πηγή: <http://penteli.meteo.gr/stations/amaliada/>

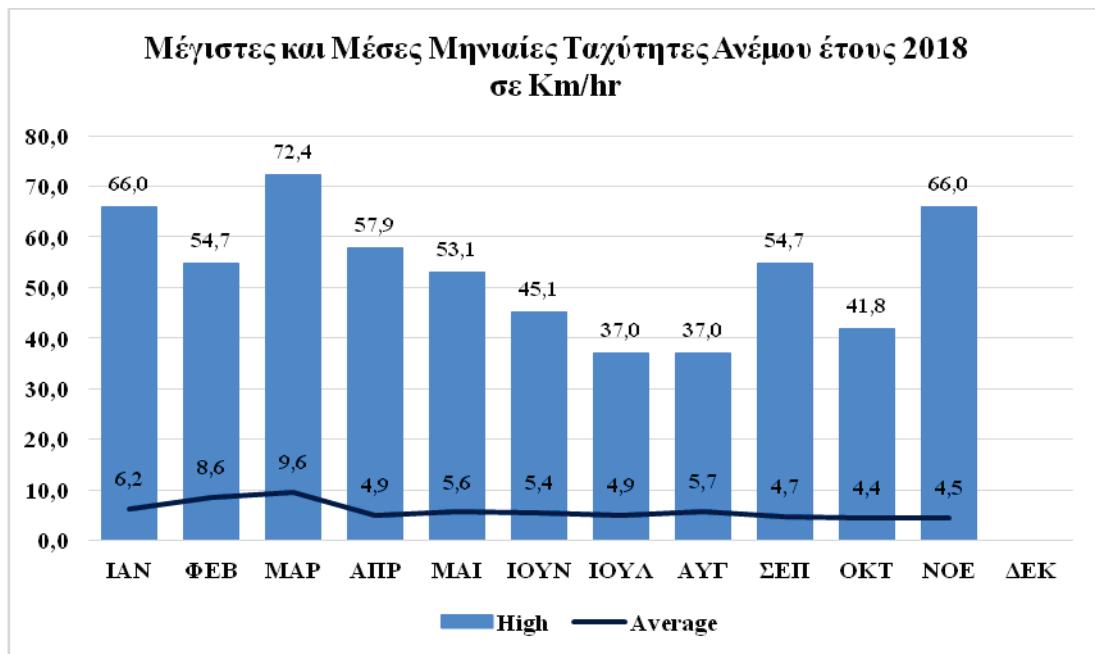
Ως προς τα στοιχεία σχετικής υγρασίας, αυτά δείχνουν ότι κυμαίνεται από 60% έως 75% όλους τους μήνες, με εξαίρεση τους καλοκαιρινούς μήνες Ιουνίου, Ιουλίου και μεγάλου μέρους του Αυγούστου, που κατεβαίνει κάτω από αυτές τις τιμές.

1.2.3.Στοιχεία Ανέμων

Οι μέγιστες και οι μέσες μηνιαίες ταχύτητες ανέμου, για τα έτη 2017 και 2018, καταγράφονται στα διαγράμματα των εικόνων 7 και 8 που ακολουθούν (<http://penteli.meteo.gr/stations/amaliada/>).

Εικόνα 7. Μέσες Μηνιαίες Ταχύτητες Ανέμου έτους 2017 σε Km/hr.
Πηγή: <http://penteli.meteo.gr/stations/amaliada/>

Εικόνα 8. Μέσες Μηνιαίες Ταχύτητες Ανέμου έτους 2018 σε Km/hr.
Πηγή: <http://penteli.meteo.gr/stations/amaliada/>

Διαπιστώνουμε ότι οι χαμηλότερες μέγιστες τιμές, κοντά στα 40 Km/hr παρατηρούνται κατά τους θερινούς μήνες.

1.3. Ιστορικά Στοιχεία του Χώρου των Κηποθεάτρου

1.3.1. Η πρώτη χρήση του χώρου

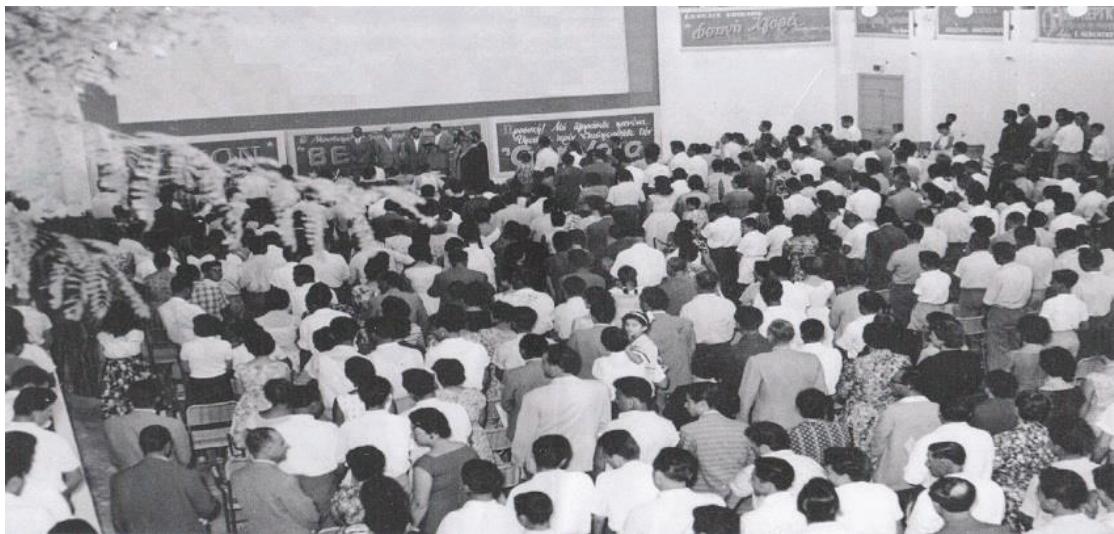
Πριν από τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο και μέχρι το 1956 λειτουργούσε το κηποθέατρο «Οασις», ως χώρος φιλοξενίας παραστάσεων περιοδευόντων θιάσων θεάτρου και παραστάσεων Καραγκιόζη. Ήταν ένας υπαίθριος χώρος κοντά στις σιδηροδρομικές γραμμές, που περιβαλλόταν από φράχτης με πρασινάδα και αγιόκλημα, ενώ στον εσωτερικό υπαίθριο χώρο ήταν ανεπτυγμένα τραπέζια και καρέκλες.

Το 1957, ο επιχειρηματίας Αθανάσιος Λεβέντης και ο γεωπόνος Χαράλαμπος Θεοφίλης αποφάσισαν να μετατρέψουν το χώρο σε υπαίθριο χώρο προβολής κινηματογραφικών ταινιών. Έτσι, μετά από συνεννόηση με τον σιδηροδρομικό φορέα «Σιδηρόδρομοι Πειραιώς - Αθηνών – Πελοποννήσου» (ΣΠΑΠ), ο οποίος είχε την ιδιοκτησία του χώρου, συμφώνησαν στην κατασκευή και ανακαίνιση του καφενείου του σταθμού που λειτουργούσε ο πρώτος, με παράλληλη λειτουργία υπαίθριου χώρου προβολής κινηματογραφικών ταινιών στο κηποθέατρο «Οασις».

Αφού ξεπεράστηκαν τα εμπόδια που προέκυψαν για τη λήψη σχετικής άδειας λειτουργίας κινηματογράφου, λόγω της λειτουργίας σε κοντινή απόσταση της κλινικής «Βενετάκου», το έργο ξεκίνησε με χρηματοδότηση από τον Χαράλαμπο Θεοφίλη με ποσό που ανήλθε στις 750.000 δραχμές. Το έργο ολοκληρώθηκε στις αρχές του 1958 τα εγκαίνια του κινηματογράφου πραγματοποιήθηκαν στις 21 Μαΐου του ιδίου έτους (εικόνα 9).

Ο κινηματογράφος είχε θεωρία δεξιά και αριστερά της οθόνης προβολής, ενώ η συνολική χωρητικότητά του ήταν 700 θέσεις. Ο εξοπλισμός του περιλάμβανε εξελιγμένα μηχανήματα προβολής μακράς Philips και σύγχρονου για την τότε εποχή μοντέλου F56 σινεμασκόπ. Το πρώτο έργο που παίχτηκε ήταν: *Ιππότες της στρογγυλής τραπέζης* του Robert Taylor.

Θεωρείτο ένας από τους καλύτερους θερινούς κινηματογράφους της Ελλάδας, ο οποίος λειτουργούσε κάθε χρόνο, από τα τέλη Μαΐου, προσφέροντας αναψυχή κατά τους θερινούς μήνες στους κατοίκους της πόλης της Αμαλιάδας αλλά και των γύρω περιοχών. Λειτούργησε ομαλά και αποδοτικά μέχρι τα τέλη της δεκαετίας του 1970, οπότε λόγω οικονομικών προβλημάτων, άλλαξε η χρήση του χώρου.

Εικόνα 9. Εγκαίνια του χώρου του Κηποθεάτρου ως Κινηματογράφου, στις 21 Μαΐου 1958, με την ταινία *Ιππότες της Στρογγυλής Τραπέζης*. Πηγή: Αρχείο Σπύρου Μπεράτη, χχ.

1.3.2. Η εξέλιξη της χρήσης του χώρου

Η έλευση της τηλεόρασης και η σταδιακή αύξηση του αριθμού των νοικοκυριών που απέκτησαν συσκευές τηλεόρασης, οδήγησαν στη μείωση του αριθμού των πελατών του υπαίθριου θερινού κινηματογράφου στο κηποθέατρο «Οασις».

Ο κινηματογράφος λειτούργησε ομαλά μέχρι το 1978. Τα επόμενα χρόνια διαμορφώθηκε σε Disco Club για πολλά χρόνια όπου διασκέδαζε η νεολαία της πόλης. Ο χώρος, ως υπαίθριο Disco Club περιλάμβανε τραπεζοκαθίσματα και χώρους τύπου bar, ενώ βασικό στοιχείο διακόσμησης του χώρου ήταν φυσικό υλικό και διακοσμητικά φυτά, τα οποία χρησιμοποιούντο σε ολόκληρο το χώρο του κηποθέατρου.

Ωστόσο, η αλλαγή των συνηθειών διασκέδασης και ψυχαγωγίας των κατοίκων, η μετατόπιση του κέντρου ενδιαφέροντος και των χώρων διασκέδασης και ψυχαγωγίας σε άλλα σημεία της πόλης – καθότι δεν είχε κατασκευασθεί ακόμη ο διακοσμημένος πεζόδρομος της οδού Όθωνος–Αμαλίας που καταλήγει στο κηποθέατρο – συνέβαλε στη μείωση του αριθμού των πελατών και σταδιακά στην εγκατάλειψη του χώρου.

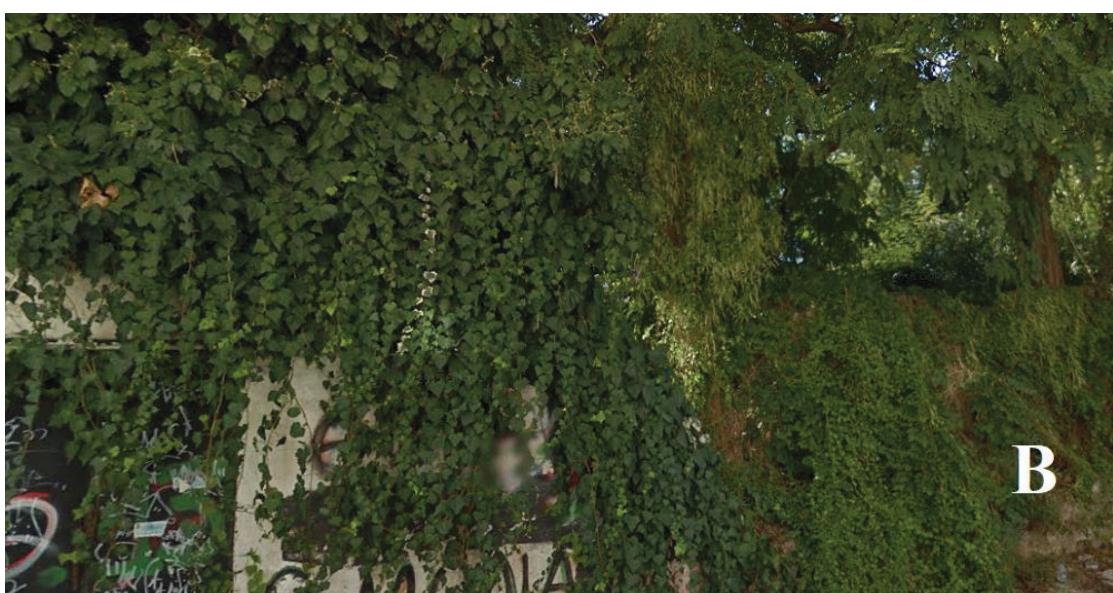
Σταδιακά, μετά την κατασκευή του διακοσμημένου πεζόδρομου της Όθωνος–Αμαλίας, και η λειτουργία πολλών επιχειρήσεων café-bar και ψυχαγωγίας καθ' όλο το μήκος του, συνέβαλε στην οριστική εγκατάλειψη του χώρου.

1.3.3. Το Κηποθέατρο «Οασις» σήμερα

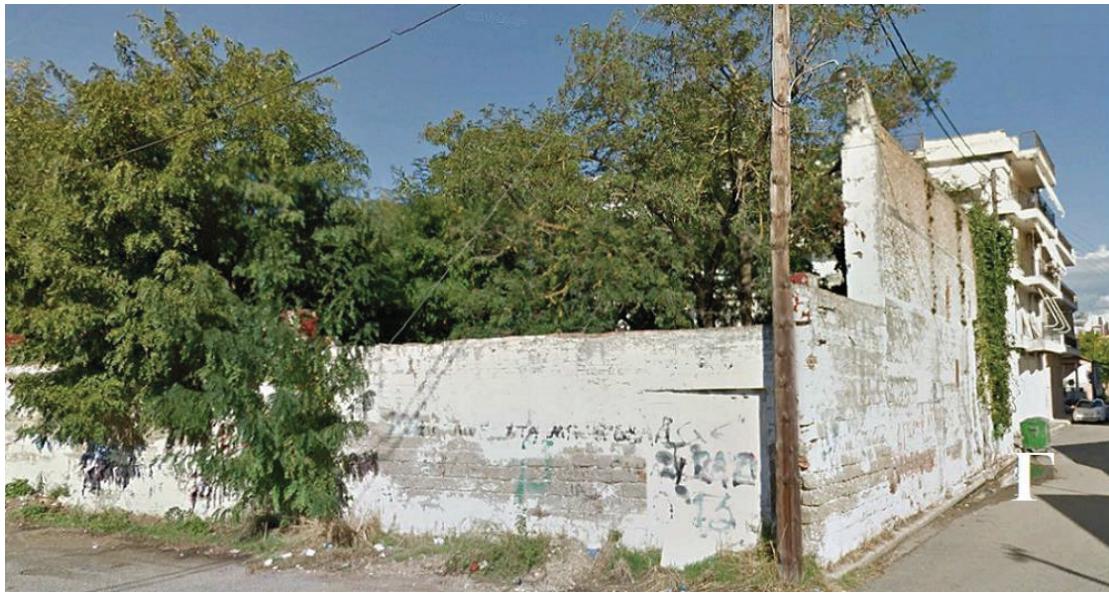
Η σημερινή κατάσταση του κηποθεάτρου «Οασις» χαρακτηρίζεται από εγκατάλειψη. Σήμερα εξακολουθεί να είναι ιδιοκτησία του Οργανισμού Σιδηροδρόμων Ελλάδας (ΟΣΕ) που είναι διάδοχος ΣΠΑΠ. Έχουν γίνει προσπάθειες από τον Δήμο, να μεταβιβαστεί σε αυτόν ώστε να αξιοποιηθεί, ωστόσο οι διαπραγματεύσεις αυτές δεν έχουν ολοκληρωθεί και έτσι ο χώρος παραμένει σε άσχημη κατάσταση και ανεκμετάλλευτος, όπως φαίνεται στις ακόλουθες εικόνες 10, 11 και 12.

Εικόνα 10. Η σημερινή κατάσταση του κηποθεάτρου εξωτερικά. Α: Είσοδος..

Εικόνα 11. Η σημερινή κατάσταση του κηποθεάτρου εξωτερικά. Β:ΝΔ Πλευρά.

Εικόνα 12. Η σημερινή κατάσταση του κηποθεάτρου εξωτερικά. Γ:ΝΑ Πλευρά.

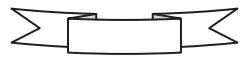
Ακόμη, οι ακόλουθες εικόνες 13 και 14 παρουσιάζουν το εσωτερικό του κηποθεάτρου, όπως είναι σήμερα, με εμφανείς τις επιπτώσεις της εγκατάλειψης και του χρόνου.

Εικόνα 13. Το εσωτερικό του κηποθεάτρου προς την πλευρά της οθόνης.

Εικόνα 14. Το εσωτερικό του κηποθεάτρου προς την πλευρά της εισόδου.

2. Γενικά Στοιχεία Ανάπλασης Τοπίων και Δυνατότητα Ανάπλασης του Κηποθεάτρου «Οασις»

Σημασία, Στοιχεία Σχεδιασμού, Δυνατότητες Ανάπλασης

2.1. Αρχιτεκτονική Τοπίου και Κήπου

2.1.1. Η Σημασία της Αρχιτεκτονικής Τοπίου

Αρχιτεκτονική τοπίου είναι η τέχνη και η επιστήμη η οποία, αξιολογώντας και αναλύοντας το φυσικό, ανθρωπογενές και κοινωνικό περιβάλλον, σχεδιάζει σε αλληλεπίδραση με αυτά (βαθμοί ελευθερίας), εξωτερικούς χώρους κάθε μεγέθους συνδυάζοντας λειτουργικότητα και αισθητική. Σαν Επιστήμη άπτεται των καλών Τεχνών και συνδυάζοντας Γεωπονία και Αρχιτεκτονική, συνθέτει ένα αρμονικό και χρηστικό χώρο για τον άνθρωπο. Προς τούτο χρησιμοποιεί μαλακά υλικά (φυτά, χώμα, νερό) και σκληρά υλικά (δομικά υλικά, εξοπλισμό, γλυπτά), ως στοιχεία σχεδιασμού (Τσαλικίδης, 2008). Η εφαρμογή των αρχών της αρχιτεκτονικής τοπίου σε μικρή κλίμακα, με ικανή κατανόηση των αγρονιμικών χαρακτηριστικών των φυτών ονομάζεται **Κηποτεχνία**.

Η πραγματοποιούμενη σύνθεση πρέπει να ικανοποιεί σκοπούς όπως είναι η χρησιμότητα, η λειτουργικότητα, η αναψυχή και η διακόσμηση. Ιστορικά, η εμφάνιση της πρώτης μορφής κήπου συνδέεται άμεσα με την αυγή του πολιτισμού, όταν οι άνθρωποι άρχισαν να καλλιεργούν παραγωγικά φυτά γύρω από τις πρώτες τους μόνιμες κατοικίες.

Η βιομηχανοποίηση και οι μεγάλης κλίμακας εργασίες υποδομής επιδρούν όλο και περισσότερο στα τοπία του 21ου αιώνα. Οι συνθήκες διαβίωσης του σημερινού ανθρώπου και γενικά, ο γιγαντισμός των πόλεων, η αυξημένη ρύπανση του περιβάλλοντος, η ηχορύπανση κ.λπ. προκάλεσαν τους αρχιτέκτονες να φέρουν τη φύση στις πόλεις, έχοντας ως στόχο τον εξωραϊσμό του περιβάλλοντος και τη βελτίωση της ποιότητας ζωής. Σ' αυτό συνέβαλαν και οι τεχνολογικές ανακαλύψεις του 19^{ου} και 20^{ου} αιώνα, που βοήθησαν τον άνθρωπο να διαμορφώνει το τοπίο ανάλογα με τις απαιτήσεις του. Σήμερα, οι υπαίθριοι χώροι με κήπους πρέπει να είναι χρήσιμοι, λειτουργικοί και διακοσμημένοι για να μπορούν να προσφέρουν στον επισκέπτη ψυχική και σωματική υγεία. Υπάρχουν τρεις βασικές θεωρήσεις του τοπίου, σύμφωνα με τις οποίες γίνεται προσπάθεια καταγραφής και ανάλυσης της Αρχιτεκτονικής του Τοπίου σήμερα:

- Η θεώρηση του τοπίου ως εικόνας, ως ένα αντιλαμβανόμενο τοπίο.
- Η θεώρηση του τοπίου ως ένα σύνολο χαρακτηριστικών στοιχείων της επιφάνειας της γης, ως ένα μωσαϊκό.
- Η θεώρηση του τοπίου ως συνολικό σύνθετο οικοσύστημα με πολύπλευρες λειτουργίες μεταξύ βιοτικών.

Η αξία του τοπίου είναι συναφής με τις κοινωνικές, οικονομικές και περιβαλλοντικές αξίες του τόπου. Απαραίτητος είναι ο σεβασμός στην εν δυνάμει ικανότητά του τοπίου να ανταπεξέρχεται σε ανάγκες, αιτήσεις ή πιέσεις χωρίς να θίγονται οι πολιτιστικές του αξίες, οι φυσικοί του πόροι και η δυνατότητα αειφορίας του, συνεπώς οι ανθρώπινες επεμβάσεις πρέπει να μη θίγουν το τοπίο, αλλά να εναρμονίζονται με αυτό. Πρέπει να γίνεται σεβαστή η φυσική μορφολογία του τοπίου και οι επεμβάσεις πρέπει να περιορίζονται στο απολύτως αναγκαίο μέτρο και να δένουν με το υπόλοιπο τοπίο (Στεφάνου, 2005).

Στον 21^ο αιώνα, η Αρχιτεκτονική Τοπίου γνωρίζει ανάπτυξη και ευρεία εφαρμογή από λαούς που δίνουν βαρύνουσα σημασία στο περιβάλλον, δημιουργώντας αισθητικά καλαίσθητους, λειτουργικούς και χρηστικούς εξωτερικούς χώρους που δένουν αρμονικά το φυσικό περιβάλλον και τις ανθρώπινες κατασκευές. Η επιστήμη αυτή καλύπτει και τα μικρότερα έργα πρασίνου από μέσης έκτασης πάρκα μέχρι και περιβάλλοντες χώρους κτιρίων. Ο Αρχιτέκτονας Τοπίου στις αναπτυγμένες Χώρες εμπλέκεται από τον αρχικό σχεδιασμό οικισμών και πόλεων, αξιοποιώντας τα φυσικά χαρακτηριστικά του τοπίου (γεωφυσικά και περιβαλλοντικά δεδομένα), μέχρι και το σχεδιασμό και την κατασκευή αστικών και περαστικών χώρων αναψυχής και πρασίνου.

Σημειώνεται ακόμη ότι ο ρόλος του αστικού πρασίνου για τη πόλη είναι πολλαπλός (Κάσιος, 1989):

- A) **Οικολογικός:** α) Λειτουργεί ως αποδέκτης όμβριων υδάτων, β) επιφέρει μικροκλιματική βελτίωση, γ) μειώνει τη ρύπανση, δ) αυξάνει το νερό των υδροφόρων οριζόντων, ε) μειώνει τους θορύβους, στ) κατακρατεί τη σκόνη και τα αιωρούμενα σωματίδια κλπ.
- B) **Λειτουργικός:** α) αισθητική βελτίωση της πόλης, β) βελτίωση επικοινωνίας και σύνδεσης, γ) κάλυψη αναγκών της πόλης σε υπαίθριες εκδηλώσεις, ε) πολιτιστικά γεγονότα, στ) αθλητικό παιχνίδια κλπ.

Γ) Κοινωνικός: α) αναψυχή πολιτών, β) επικοινωνία, γ) άθληση-άσκηση, δ) προστασία από θεομηνίες, ε) προστασία από κινδύνους (π.χ. πυρκαγιά), στ) εκπαίδευση κλπ.

Σε γενικές γραμμές όμως η επιτυχία του σχεδίου εξαρτάται από κάποιους βασικούς παράγοντες όπως η αρμονία του χώρου και η απλότητα του σχεδιασμού που ηρεμούν και δε διαταράσσουν την ψυχολογική διάθεση του χρήστη. Η συχνότητα με την οποία εναλλάσσονται τα στοιχεία του κήπου και η έμφαση ορισμένων από αυτά επίσης προσδίδουν την ισορροπία στο χώρο και πρέπει να ληφθούν υπόψη σε ένα επιτυχές σχέδιο.

Τέσσερις κύριοι παράγοντες που ισχύουν σε κάθε περίπτωση και θα πρέπει να λάβει υπόψη του ο μελετητής είναι:

- η ενότητα μεταξύ δομημένου και ανοικτού χώρου
- η λειτουργικότητα, ώστε να καλύπτει ο χώρος τις ανάγκες των ιδιοκτητών
- η απλότητα στο σχεδιασμό, που καθορίζει σε σημαντικό βαθμό την αισθητική και τον οικονομικό παράγοντα
- η κλίμακα, με βάση την οποία υπάρχει μια ορθή σχέση κτιρίου και εξωτερικού χώρου.

2.1.2.Στοιχεία Ορθού Σχεδιασμού

Για τη σωστή σύνταξη της μελέτης, πρέπει να διερευνηθούν και να προσδιοριστούν τα **Χαρακτηριστικά της περιοχής**, μια σειρά στοιχείων που παίζουν σημαντικό ρόλο στο σχεδιασμό και στο τελικό αποτέλεσμα, καθορίζοντας τα πλαίσια μέσα στα οποία μπορεί να κινηθεί ο μελετητής. Βασικό στοιχείο είναι η περιοχή που θα τοποθετηθεί ο κήπος, γι' αυτό και πρέπει να καθορίζεται και ο χαρακτήρας της. Για παράδειγμα εάν ο κήπος βρίσκεται σε παραθαλάσσια, ορεινή, πεδινή, παραλίμνια ή αστική περιοχή παίζει σημαντικό ρόλο στη μορφή που πρόκειται να δοθεί σε αυτόν τον κήπο και στα φυτά που θα επιλεγούν. Ορισμένα τέτοια χαρακτηριστικά είναι:

Α) Κλίμα της περιοχής: Κλίμα καλείται το σύνολο των μετεωρολογικών φαινομένων που επικρατούν σε μια περιοχή κατά τη διάρκεια εκτεταμένης χρονικής περιόδου και που χαρακτηρίζουν τόσο τη μέση κατάσταση της ατμόσφαιρας, όσο και την συχνότητα και ένταση των μεταβολών της στην περιοχή αυτή (Σπαντιδάκης, 2008). Το κλίμα πρέπει να εξετάζεται από δύο σκοπιές: α) όσον αφορά την ανάπτυξη και εξέλιξη των φυτών, όταν προβλέπεται βελτίωση και εμπλουτισμός του χώρου, και β) όσον αφορά την επίδρασή του στους επισκέπτες. Μελετώντας ένα χώρο ο οποίος

προορίζεται για φύτευση, πρέπει να ληφθούν υπόψη οι κλιματικοί παράγοντες, γιατί οι παράμετροι της φύσης επηρεάζουν την ανάπτυξη και τη δημιουργία οποιουδήποτε περιβάλλοντα χώρου στον οποίο θα χρησιμοποιηθεί φυτικό υλικό. Οι κλιματικοί παράγοντες που πρέπει να ληφθούν υπόψη είναι (Σπαντιδάκης, 2008):

- **Θερμοκρασία εδάφους, αέρα και υγρών μαζών.** Οι ελάχιστες χειμερινές και οι υψηλότερες θερινές τιμές της θερμοκρασίας καθορίζουν τα γεωγραφικά όρια χρήσης του κάθε φυτικού είδους.
- **Άνεμος.** Με τη θερμοκρασία σχετίζεται και η ένταση του ανέμου, όσο μεγαλύτερη είναι η ταχύτητα αυτού, τόσο εντονότερο είναι το αίσθημα δροσιάς στον επισκέπτη. Τα φυτά στον ισχυρό άνεμο ταλαιπωρούνται και ξεραίνονται λόγω αυξημένης εξατμισοδιαπνοής.
- **Βροχόπτωση, χιονόπτωση.** Η βροχόπτωση επηρεάζει τα φυτά περισσότερο από κάθε άλλο παράγοντα, αν και στη χώρα μας η βροχόπτωση σχεδόν ποτέ δεν καλύπτει στις υδατικές ανάγκες των φυτών και ιδιαίτερα του χλοοτάπητα. Γι' αυτό το λόγο γίνεται εγκατάσταση αρδευτικού δικτύου. Η βροχόπτωση έχει άμεση σχέση με τη σχετική υγρασία και με τη θερμοκρασία.
- **Ηλιοφάνεια.** Η ηλιοφάνεια καθορίζει το είδος των φυτών, επηρεάζοντας την ανάπτυξή τους. Η Ελλάδα βρίσκεται μεταξύ των παραλλήλων 340 και 420 του Βορείου ημισφαιρίου και βρέχεται από την Ανατολική Μεσόγειο. Το κλίμα της έχει σε γενικές γραμμές τα χαρακτηριστικά του τυπικά Μεσογειακού κλίματος, δηλαδή ήπιους και βροχερούς χειμώνες, σχετικώς θερμά και ξηρά καλοκαίρια και γενικά, μακρές περιόδους ηλιοφάνειας κατά την μεγαλύτερη διάρκεια του έτους. Η ατμόσφαιρα μπορεί να είναι αρκετά υγρή, ανάλογα με την εγγύτητα στη θάλασσα. Ο χειμώνας είναι ήπιος και υγρός με αρκετές βροχοπτώσεις ενώ η χιονόπτωση είναι σπάνια στις πεδινές εκτάσεις αλλά αρκετά συχνή στις ορεινές περιοχές. Κατά τη διάρκεια του καλοκαιριού οι μέσες θερμοκρασίες κυμαίνονται μεταξύ 25° με 30°C .
- **Υγρασία.** Οι υψηλές τιμές σχετικής υγρασίας δημιουργούν κατάσταση δυσφορίας.

B) **Ανάγλυφο:** Η γνώση της εξωτερικής μορφολογίας του δεδομένου χώρου, βοηθάει αποφασιστικά στον τρόπο διαρρύθμισης του. Έτσι το έδαφος μπορεί να είναι επίπεδο, ανώμαλο ή οριζόντιο με μικρές ή μεγάλες κλίσεις. Ως στοιχεία του ανάγλυφου θεωρούνται οι κορυφογραμμές, οι γραμμές του ορίζοντα, οι λόφοι, οι

κορυφές, τα ρέματα, τα βράχια και τα υδάτινα στοιχεία. Σε κάθε περίπτωση, είναι φανερό ότι μπορούν να εφαρμοστούν διαφορετικές λύσεις για την σωστή λειτουργία του χώρου και την εξυπηρέτηση των επισκεπτών (Σπαντιδάκης, 2008).

Γ) Έδαφος και υπέδαφος: Η μελέτη του τοπικού εδάφους και υπεδάφους είναι χρήσιμη, γιατί πάνω τους θα στηριχθεί ολόκληρος ο κήπος. Μέσα από διάφορες εργαστηριακές αναλύσεις μπορούν να προσδιοριστούν οι φυσικοχημικές ιδιότητες του εδάφους. Το έδαφος μπορεί να είναι αργιλώδες ή αμμώδες, όξινο ή αλκαλικό. Εάν δεν υπάρχει η δυνατότητα εξέτασης του εδάφους σε εργαστήριο, τότε η παρουσία ορισμένων φυτών στον ευρύτερο χώρο μπορεί να μας δώσει μια ένδειξη σχετικά με την αλκαλικότητα του εδάφους. Στην περίπτωση που αποδειχτεί ότι το έδαφος δεν είναι κατάλληλο για να φιλοξενήσει το επιθυμητό φυτικό υλικό, μπορεί να βελτιωθεί το εδαφικό μέσο με την ενσωμάτωση εδαφοβελτιωτικών υλικών (Σπαντιδάκης, 2008).

Εκτός από το είδος του φυτικού υλικού, ο τύπος του εδάφους επίσης επηρεάζει την αποστράγγιση του νερού και την ευκολία των καλλιεργητικών διαδικασιών, όπως το σκάψιμο και η φύτευση. Επίσης, η πιθανή παρουσία συμπαγών βράχων στο υπέδαφος, κάνει αδύνατη την ανάπτυξη μεγάλων δέντρων, και επομένως θα πρέπει στη συγκεκριμένη περίπτωση να γίνουν οι απαραίτητοι εκβραχισμοί και επιχωματώσεις.

Τέλος, η κλίση του εδάφους μπορεί να είναι καθοριστική για έναν κήπο, γιατί δίνει προσανατολισμό στο χώρο και όλος ο σχεδιασμός γίνεται με βάση αυτή. Σε περίπτωση που η κλίση είναι μεγαλύτερη από τη σχέση 1:3, η κίνηση στο χώρο γίνεται απαγορευτική και χρειάζεται ειδική διαμόρφωση για την καλή και ασφαλής λειτουργία του χώρου.

Δ) Μικροκλίμα: Εκτός από το κλίμα που επηρεάζει μια περιοχή, έχουμε και το ακόμα πιο σημαντικό «μικροκλίμα», το οποίο καθορίζεται από τις ειδικότερες μετεωρολογικές συνθήκες που επικρατούν σε μια δεδομένη και περιορισμένη περιοχή κοντά στην επιφάνεια του εδάφους και συγκεκριμένα στο ύψος βλαστήσεως των φυτών. Ο όρος «μικροκλίμα» προέρχεται από τη μετεωρολογία και χρησιμοποιείται για την περιγραφή των εξειδικευμένων κλιματολογικών συνθηκών που δημιουργούνται σε μια τοπική περιοχή μικρής έκτασης (Σπαντιδάκης, 2008).

Το μικροκλίμα της κάθε περιοχής έχει βασική σημασία για τις δραστηριότητες που γίνονται εκεί και ουσιαστικά καθορίζει σε μεγάλο βαθμό τη χρήση της περιοχής. Το μικροκλίμα επηρεάζεται βασικά από τις επικρατούσες κλιματικές συνθήκες όπως

είναι η θερμοκρασία, η ηλιακή ακτινοβολία, η υγρασία και ο άνεμος, οι οποίες παρουσιάζουν τόσο εποχιακές όσο και ημερήσιες διαφοροποιήσεις. Παράλληλα, το μικροκλίμα της περιοχής διαμορφώνεται από το δομημένο περιβάλλον, τον προσανατολισμό και τη γεωμετρία των κτιρίων, το ανάγλυφο της περιοχής, την κάλυψη του εδάφους με βλάστηση και χώμα και τα δομικά υλικά που υπάρχουν στο χώρο. Γενικά, το είδος του κλίματος σε συνδυασμό με την ποιότητα του εδάφους και τις αρδευτικές δυνατότητες της περιοχής είναι οι κυριότερες παράμετροι που θα επηρεάσουν την επιλογή του φυτικού υλικού, τόσο από απόψεως εύκολης καλλιέργειας, όσο και επιτυχημένης επιβιώσεως και τελικά διαχειρίσεως του κήπου.

Ε) Η χλωρίδα: Η βλάστηση για μια περιοχή αποτελεί σημαντική μεταβλητή. Σε κάθε περίπτωση, χρειάζεται να γίνει πλήρης οικολογική περιγραφή με κατάλογο των φυτών που ευδοκιμούν. Η Ελλάδα ανήκει γεωγραφικά στην περιοχή της νοτιοανατολικής Ευρώπης και αποτελεί σταυροδρόμι τριών ηπείρων, της Ευρώπης, της Ασίας και της Αφρικής. Τα είδη φυτών που έχουν καταγραφεί ξεπερνούν τα 6.000 και τα ενδημικά είδη περίπου 1.150. Σε σχέση με το μέγεθος της χώρας είναι πολλά εξαιτίας του ψηλού βαθμού απομόνωσης των πολυάριθμων βιονών και νησιών. Ως χώρος έντονων πολιτισμικών ζυμώσεων και εμπορικών ανταλλαγών, η Ελλάδα, από την αρχαιότητα έως σήμερα, έχει υποστεί την εισβολή αρκετών ξενικών ειδών, κυρίως φυτών, αρκετά από τα οποία εγκλιματίστηκαν και ενσωματώθηκαν στην χλωρίδα. Βέβαια, ο συνολικός αριθμός των ξενικών ειδών που έχουν εισαχθεί στην Ελλάδα παραμένει άγνωστος, αφού δεν έχει γίνει κάποια προσπάθεια απογραφής τους. Πολλά ξενικά είδη που σχετίζονται με παραγωγικές δραστηριότητες έχουν εισαχθεί εκουσίως (είδη εσπεριδοειδών και άλλων καλλιεργούμενων φυτών). Η διαρκής ανάπτυξη των εμπορικών ανταλλαγών στον τομέα των καλλωπιστικών φυτών έφερε επίσης πολλά ξενικά είδη στη χώρα (www.ekby.gr/ekby/el/EKBY_Natural_Environment_el_.html).

Οι πιθανές επιπτώσεις στα φυσικά ελληνικά οικοσυστήματα από την εισβολή ξενικών ειδών, καθώς και το ποσοστό των ξενικών ειδών που εγκλιματίζονται στο φυσικό περιβάλλον, δεν έχουν διερευνηθεί διεξοδικά. Παρ' όλα αυτά, έχουν διαπιστωθεί κάποιες αρνητικές επιπτώσεις για μεμονωμένες περιπτώσεις όπως μειωμένη ποικιλότητα στις συστάδες ευκαλύπτων.

Ο προσανατολισμός του χώρου παίζει σημαντικό ρόλο για τη βλάστηση. Η κατεύθυνση του φωτός διαφέρει ανάλογα με τον προσανατολισμό, και γι' αυτό προσδιορίζει το μέγεθος της οπτικής εντύπωσης και της κυριαρχίας των διαφόρων

αντικειμένων του τοπίου. Οι βόρειες εκθέσεις είναι συνήθως σκοτεινότερες από ότι οι νότιες, ενώ οι δυτικές έχουν λιγότερο φωτισμό κατά τις πρωινές ώρες και περισσότερο κατά τις απογευματινές, σε αντίθεση με τις ανατολικές.

Αν **υπάρχουν κτήρια**, η μελέτη θα πρέπει να γίνεται με βάση αυτά, αφού το ύφος τους παίζει βασικό ρόλο στη λειτουργικότητα και το ύφος του κήπου. Επίσης μεγάλη σημασία έχει να προσδιοριστεί με βάση τα ανοίγματα των κτηρίων (παράθυρα – πόρτες) η ποιότητα της θέας προς τα γύρω κοντινά ή μακρινά τοπία.

Τέλος, σημαντικό ρόλο παίζουν οι **οικονομικές δυνατότητες και επιθυμίες**, ώστε να προσαρμοστούν με τον καλύτερο δυνατό τρόπο στο σχεδιασμό του κήπου. Ο μελετητής πρέπει να λαμβάνει σοβαρά υπόψη την άποψη του ιδιοκτήτη, εφόσον αυτή στηρίζεται σε ορθολογικά κριτήρια, και χρησιμοποιώντας τη δικιά του εμπειρία, να μπορέσει να εξελίξει αυτή την άποψη σε μια ολοκληρωμένη και λειτουργική ιδέα, καθώς και να τον βοηθήσει να αντιληφθεί τυχόν λανθασμένες ανυπόστατες αντιλήψεις.

Για τη διαμόρφωση ενός κήπου ισχύει ο κανόνας: καλύτερα λίγα, καλά πράγματα τα οποία απολαμβάνει κανείς για περισσότερο καιρό, παρά φθηνά και με μικρή διάρκεια ζωής. Εάν υπάρχει, λοιπόν, οικονομικός περιορισμός, είναι καλύτερο να δίνεται βάση στα κύρια στοιχεία της διαμόρφωσης πρώτα, όπως η ποιότητα των κατασκευαστικών υλικών, του φράχτη και των προστατευτικών στοιχείων, και έπειτα σε όλα τα υπόλοιπα, τα οποία μπορούν να προστεθούν σιγά σιγά με τον καιρό. Με προσωπική καταβολή προσπάθειας, επίσης, κανείς εξοικονομεί χρήματα και ασχολείται και ο ίδιος προσωπικά με τον κήπο του.

2.2. Συνήθη χρησιμοποιούμενα φυτά για αναπλάσεις

2.2.1. Η χρήση φυλλοβόλων και αειθαλών φυτών

Η χρήση των φυτών για λόγους ηλιοπροστασίας, ανεμοπροστασίας, προστασίας από ηχητική ρύπανση και προστασίας από την ατμοσφαιρική ρύπανση αποτελεί κοινή πρακτική που χρησιμοποιείται ευρέως στις περιπτώσεις αναπλάσεων χώρων σε αστικές περιοχές. Με δεδομένο ότι το σχήμα και η πυκνότητα των φύλλων καθορίζει την ικανότητα σκίασης ενός δένδρου, τα φυλλοβόλα δένδρα χρησιμοποιούνται κατά κόρον για την ηλιοπροστασία.

Αντίθετα, τα αειθαλή δένδρα κυρίως λόγω της μορφής και του σχήματός τους, παρέχουν «σκιά ανέμου» και χρησιμοποιούνται για την ανεμοπροστασία συγκεκριμένων χώρων.

Σημειώνεται ότι τα αειθαλή δένδρα μπορούν να παρέχουν παράλληλα και ηχητική μόνωση, ειδικότερα σε αστικούς χώρους, ενώ ορισμένες κατηγορίες αειθαλών παρέχουν και προστασία από την ατμοσφαιρική ρύπανση του περιβάλλοντος λόγω της δυνατότητάς τους να παρακρατούν αιωρούμενα σωματίδια.

Συνεπώς, ο κατάλληλος συνδυασμός επιλεγμένων φυτών για αστικές αναπλάσεις, σε συνδυασμό και με τη χρήση κατάλληλων οικοδομικών υλικών, μπορεί να αποδώσει ένα άριστο αποτέλεσμα από την άποψη της ηλιοπροστασίας, της ανεμοπροστασίας, καθώς και της προστασίας από την ηχητική και την ατμοσφαιριλη ρύπανση. Ακόμη, η επιλογή είναι σκόπιμο να ακολουθεί την ταξινόμηση κατά την μέση ακραία ετήσια ελάχιστη θερμοκρασία που έχει καταρτισθεί σύμφωνα με την Αμερικανική υποδιαιρεση κλιματικών ζωνών (USDA climate zones), που για τη χώρα μας αξία έχουν ιδιαίτερα τέσσερις ζώνες, οι 7, 8, 9 και 10 με μέσες ακραίες ετήσιες ελάχιστες θερμοκρασίες τους -17°C, -12°C, -7°C και -1°C αντίστοιχα.

2.2.2. Επιλογή φυτών για χρήση σε ανάπλαση αστικών υπαίθριων χώρων

Ορισμένα από τα προτεινόμνα φυτά για χρήση σε αναπλάσεις αστικών υπαίθριων χώρων, με σκοπό την ηλιοπροστασία, την ανεμοπροστασία, την προστασία από ηχητική και ατμοσφαιρική ρύπανση και την διαμόρφωση και ον καλωπισμό των χώρων είναι τα ακόλουθα:

Α. ΓΡΕΒΙΛΛΕΑ (Grevillea)

Εικόνα 15. Γρεβιλλέα. Δεξιά: λεπτομέρειες φύλλων και ανθών.

- **Οικογένεια:** Πρωτείδες (Proteaceae). Είναι αειθαλές μεγάλο, κωνικόμορφο δένδρο με σύνθετη, σκούρα πράσινη επιφάνεια στο πάνω, και ασημί στο κάτω μέρος του φυλλώματος. Τα άνθη της είναι πορτοκαλί και διαρκούν από τα τέλη του χειμώνα έως τις αρχές του καλοκαιριού (εικόνα 15).
- **Είδη και ποικιλίες:** Γρεβιλλέα η αλπική (*Grevillea alpestris*), Γρεβιλλέα η ασπληνιόφυλλη (*Grevillea asplenifolia*), Γρεβιλλέα η βάγξειος (*Grevillea banksii*), Γρεβιλλέα η γιουνιπερίνα (*Grevillea juniperina*), Γρεβιλλέα η κιλιάνα (*Grevillea killiana*), Γρεβιλλέα η εύρωστη (*Grevillea robusta*), Γρεβιλλέα η ροσμαρινόφυλλη (*Grevillea rosmarinifolia*), Γρεβιλλέα του Theleman (*Grevillea thelemanniana*). Γρεβιλλέα η θυρσοειδής (*Grevillea thyrosides*).
- **Τεχνική της καλλιέργειας:** Οι γρεβιλλέες φυτεύονται τον Απρίλιο –Μάιο στο ύπαιθρο σε απάνεμες θέσεις και σε ουδέτερο ή όξινο χώμα εμπλουτισμένο με τύρφη ή φυλλόχωμα. Στο θερμοκήπιο ή στους εσωτερικούς χώρους φυτεύονται σε γλάστρες διαμέτρου 15-20εκατ τα μεγάλα. Το χειμώνα θα πρέπει να διατηρούνται σε μια ελάχιστη θερμοκρασία 4-70°C. Στη διάρκεια της άνοιξης και του καλοκαιριού χρειάζονται άφθονα ποτίσματα τα οποία όμως μειώνονται το

χειμώνα τόσο ώστε να έχει ελάχιστη υγρασία το χώμα. Το καλοκαίρι χρειάζονται επίσης ένα υγρό λίπασμα κάθε 2 εβδομάδες. Είναι απαραίτητο να αλλάζουν γλάστρα κάθε χρόνο τον Μάρτιο.

- **Πολλαπλασιασμός:** Τα ευαίσθητα είδη πολλαπλασιάζονται κυρίως με μόσχευμα. Η σπορά δίνει καλά αποτελέσματα για το είδος Γρεβιλλέα η εύρωστη.

B. ΒΡΑΧΥΧΙΤΩΝΑΣ (*Brachychiton acerifolium*)

Εικόνα 16. Βραχυχύτωνας. Δεξιά: λεπτομέρειες φύλλου και ανθών.

- **Οικογένεια:** Sterculiaceae. Είναι αειθαλές καλλωπιστικό δέντρο της ανατολικής Αυστραλίας και των ακτών της. Έχει προσαρμοστεί στις συνθήκες της χώρας μας και αναπτύσσεται άριστα στη νότια Ελλάδα. Είναι φυτό των θερμών κλιμάτων και δεν πρέπει να προτιμάται σε περιοχές της βόρειας Ελλάδας. Ανήκει στην οικογένεια Sterculiaceae που περιλαμβάνει περίπου 1500 είδη τροπικών δέντρων και θάμνων. Είναι δέντρο ιδιαίτερα ανθεκτικό στη ρύπανση και κατάλληλο για φύτευση σε αστικές περιοχές. Παρόλα αυτά δεν προτιμάται για φύτευση στα πεζοδρόμια εξαιτίας των πολλών ανθέων που πέφτουν το καλοκαίρι. Η καλλωπιστική του αξία οφείλεται τόσο στην ευθυτενή του ανάπτυξη όσο και στην πλούσια ανθοφορία με τα ιδιαίτερα άνθη που μπορεί να καλύπτουν και όλη την κόμη του δέντρου. Έχει πλούσια ανθοφορία με άνθη σαν του *B. acerifolium*

που όμως εξωτερικά έχουν άσπρο – κρεμ χρώμα και εσωτερικά κόκκινες κηλίδες (εικόνα 16).

- **Μορφολογικά χαρακτηριστικά:** Ο βραχυχίτωνας αναπτύσσεται με γρήγορο ρυθμό και μπορεί να φτάσει σε ύψος τα 10-20 m. Στις περιοχές που αυτοφύεται σε πλήρη ανάπτυξη φτάνει τα 40 m. Έχει ισχυρό κορμό, ευθυτενή, με φλοιό λείο και γκριζοπράσινο. Στη βάση του δέντρου ο κορμός είναι παχύς και όσο ανεβαίνει λεπταίνει. Η κόμη του είναι πυκνή και έχει σχήμα κυλινδρικό ή πυραμίδας. Τα φύλλα έχουν πράσινο χρώμα και είναι γυαλιστερά στην πάνω επιφάνειά τους. Έχουν μακρύ μίσχο και 5-7 λοβούς. Τα άνθη έχουν ροζ ή ανοιχτό κόκκινο χρώμα και μοιάζουν με μικρές καμπάνες. Εμφανίζονται πολλά μαζί σε ανθοταξίες που ονομάζονται βότρεις και έχουν μήκος 30 cm. Ο βραχυχίτωνας ανθίζει το Μάιο με Ιούνιο και η ανθοφορία διαρκεί 30 περίπου μέρες. Λίγο πριν τη άνθιση τα περισσότερα φύλλα του δέντρου πέφτουν αλλά αμέσως βγαίνουν νέα. Διακοσμητικός είναι και ο καρπός του βραχυχίτωνα που είναι κάψα με μήκος 10 cm και εξωτερικά έχει χρώμα καφέ και δερματώδη υφή. Αφού ωριμάσει ο καρπός ανοίγει και φαίνονται τα κίτρινα σπέρματα που βρίσκονται στο εσωτερικό του.
- **Τεχνική της κλλιέργειας:** Ο βραχυχίτωνας δεν έχει ιδιαίτερες απαιτήσεις σε έδαφος. Μπορεί να αναπτυχθεί σχεδόν σε όλα τα εδάφη αρκεί να ποτίζεται κανονικά. Το πότισμα είναι περισσότερο σημαντικό και δεν πρέπει να αμελείται, όταν το δέντρο είναι ακόμα μικρό. Όταν μεγαλώσει γίνεται δέντρο ανθεκτικό στην ξηρασία. Ως φυτό των θερμών κλιμάτων δεν αντέχει τις χαμηλές θερμοκρασίες. Όταν η θερμοκρασία πέφτει στους -8°C ο βραχυχίτωνας ρίχνει τα φύλλα του αλλά την άνοιξη αναβλαστάνει. Σε χαμηλότερες θερμοκρασίες δεν αντέχει και ξεραίνεται. Είναι δέντρο ιδανικό για αστικές περιοχές εξαιτίας της αντοχής του στη ρύπανση της ατμόσφαιρας. Η μεταφύτευση του βραχυχίτωνα στην τελική του θέση πρέπει να γίνεται πάντα με μπάλα χώματος. Το ριζικό σύστημα του δέντρου είναι πασσαλώδες και απαιτείται προσοχή ώστε να μη σπάσει η κεντρική του ρίζα. Κατά τη μεταφύτευση πρέπει να τοποθετείται δίπλα στο δέντρο πάσσαλος (με ύψος περίπου 2m) για τη στήριξη του. Εξαιτίας του μεγάλου ύψους του δέντρου πρέπει να αφαιρούνται κλαδιά που εμποδίζουν για παράδειγμα τα καλώδια της Δ.Ε.Η. και ασθενικά κλαδιά ή βραχίονες που κινδυνεύουν να πέσουν από τον αέρα.

- **Πολλαπλασιασμός:** Ο βραχυχίτωνας πολλαπλασιάζεται με σπόρο την άνοιξη. Η σπορά γίνεται αμέσως μετά τη συλλογή των σπόρων γιατί οι σπόροι δε διατηρούν για πολύ τη βλαστική τους ικανότητα. Επίσης πολλαπλασιασμός μπορεί να γίνει και με μαλακά μοσχεύματα από τις κορυφές των βλαστών.

Γ. MYPTIA (*Myrtus communis*)

Εικόνα 17. Μυρτιά. Δεξιά: λεπτομέρειες φύλλου και ανθόν.

- **Οικογένεια:** Μυρτίδες (Myrtaceae). Η Μυρτιά (*Myrtus communis*) ή μυρσίνη ή σμυρτιά είναι αειθαλής θάμνος της ελληνικής φύσης με μεγάλη καλλωπιστική αξία εξαιτίας της κομψής εμφάνισης του φυλλώματος, της πλούσιας ανθοφορίας προς το τέλος του καλοκαιριού αλλά και του ελκυστικού αρώματος που αναδύει (εικόνα 17). Η μυρτιά ανήκει στο γένος *Myrtus*, στο οποίο κατατάσσονται περίπου 75 είδη, με πιο γνωστό είδος το *Myrtus communis*. Πολλοί θάμνοι έχουν κατά καιρούς συμπεριληφθεί στο γένος *Myrtus*, αρκετοί από τους οποίους είναι πια γνωστό ότι ανήκουν σε άλλα γένη. Η μυρτιά κατάγεται από τις περιοχές της νότιας Ευρώπης, της βόρειας Αφρικής και της δυτικής Ασίας. Είναι γνωστό φυτό από τα αρχαία χρόνια και έχει αναφερθεί από τον Διοσκουρίδη. Είναι το ιερό φυτό της Αφροδίτης και της Δήμητρας, ενώ για τους μεσογειακούς λαούς συμβολίζει την αγάπη και την αθανασία. Εκτός από την καλλωπιστική του αξία,

η μυρτιά χρησιμοποιείται στην βιομηχανία φαρμάκων καθώς από το φυτό εξάγεται αιθέριο έλαιο (μυρτέλαιο).

- **Μορφολογικά χαρακτηριστικά:** Ο θάμνος φτάνει σε ύψος τα 1,5-2,5 m και σπάνια μπορεί να φτάσει έως τα 5 m. Από τη βάση του φυτού εκπτύσσονται τα κλαδιά που αρχικά έχουν όρθια ανάπτυξη αλλά όσο το φυτό μεγαλώνει διακλαδίζονται προς τα πλάγια. Τελικά, η μυρτιά αποκτά σχεδόν στρογγυλό σχήμα και ζωηρή βλάστηση. Τα φύλλα είναι μικρά, γυαλιστερά και αρωματικά. Αναπτύσσονται στους βλαστούς το ένα απέναντι από το άλλο και έχουν βαθύ πράσινο χρώμα. Τα άνθη είναι λευκά, μικρά, με μακρύ μίσχο και αρωματικά. Έχουν πέντε πέταλα και οι στήμονες που προεξέχουν τα κάνουν ακόμα πιο διακοσμητικά. Η μυρτιά ανθίζει όλο το καλοκαίρι από τον Ιούνιο μέχρι τον Αύγουστο. Οι καρποί είναι ράγες με αρχικά άσπρο και στη συνέχεια μαυροκόκκινο χρώμα και παραμένουν στα κλαδιά το φθινόπωρο και το χειμώνα. Υπάρχουν αρκετές ποικιλίες μυρτιάς και οι πιο γνωστές είναι η πυκνόφυλλη μυρτιά (*M. communis* var. *compacta*), η νάνα (*M. communis* var. *minima*) και η ποικιλόφυλλη (*M. communis* var. *variegata*)
- **Τεχνική της καλλιέργειας:** Η μυρτιά δεν έχει ιδιαίτερες απαιτήσεις σε έδαφος και αναπτύσσεται καλά στα περισσότερα εδάφη με την προϋπόθεση της καλής άρδευσης. Είναι φυτό που αγαπάει το νερό και στην ελληνική φύση τη συναντάμε δίπλα σε ποτάμια και λίμνες. Η μεταφύτευση του θάμνου από τη γλάστρα του φυτωρίου στην τελική του θέση μπορεί να γίνει οποιαδήποτε εποχή του χρόνου αρκεί να διατηρηθεί η μπάλα χώματος. Κατά τη μεταφύτευση χρειάζεται προσοχή ώστε να μην σπάσει η μπάλα χώματος και τραυματιστούν οι ρίζες. Η μυρτιά προτιμά τα ηλιόλουστα ή ημισκιερά σημεία του κήπου ή του μπαλκονιού. Είναι ανθεκτικό φυτό στις υψηλές θερμοκρασίες αλλά ζημιώνεται όταν η θερμοκρασία πέσει κάτω από -5°C. Αντέχει στην παραθαλάσσια φύτευση και σε περιοχές με μεγάλη ατμοσφαιρική ρύπανση. Χρειάζεται τακτικό πότισμα, ιδιαίτερα το καλοκαίρι. Στο τέλος του χειμώνα η μυρτιά κλαδεύεται για να διατηρήσει το σχήμα της.
- **Πολλαπλασιασμός:** Την άνοιξη μπορεί να γίνει πολλαπλασιασμός με σπόρο. Η μυρτιά πολλαπλασιάζεται και με μοσχεύματα σκληρού ξύλου.

Δ. ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ

Εικόνα 18. Μαργαρίτες. Δεξιά: διάφορα αντιπροσωπευτικά είδη.

- **Οικογένεια:** Συνθέσεων (Compositae) με άνθη με εμφανή ακτινοειδή στεφάνη. Η Μαργαρίτα (ετυμολ.: αντιδάνειο από το ιταλικό *margarita* = μαργαρίτης = μαργαριτάρι) είναι κοινή ονομασία πολλών άγριων ή καλλιεργούμενων φυτών σχεδόν σε όλη την Ευρώπη (εικόνα 18). Η επιστημονική της ονομασία είναι *Anθέμις η Χία*.
- **Είδη και ποικιλίες:** Οι κυριότεροι αντιπρόσωποι των μαργαριτών είναι οι εξής: *Bellis perennis* (Βελλίδα ή Μπέλλα η πολυετής - κοινή Ευρωπαϊκή μαργαρίτα ή Ασπρολούλουδο), *Bellis annua* (Βελλίδα ή Μπέλλα η ετήσια), *Chrysanthemum coronarium*, συνώνυμο *Glebionis coronaria* (Χρυσάνθεμο το στεφανωματικό – Μεγάλη Κίτρινη Μαργαρίτα), *Glebionis segetum*, συνώνυμο *Chrysanthemum segetum* (Χρυσάνθεμο το αρουραίο – Μαντιλίδα της Κρήτης), *Anthemis chia* (Ανθεμίδα της Χίου – Αγρια Μαργαρίτα), *Anthemis maritima* (Ανθεμίδα η

θαλάσσια), *Anthemis cretica* (Ανθεμίδα της Κρήτης), *Anthemis maritima* (Ανθεμίδα η θαλάσσια), *Cota tinctoria*, συνώνυμο *Anthemis tinctoria* (Ανθεμίδα η βαφική), *Leucanthemum vulgare* (Λευκάνθεμο το κοινό), *Leucanthemum maximum* (Λευκάνθεμο το μέγιστο), *Argyranthemum frutescens*, συνώνυμο *Chrysanthemum frutescens* (Χρυσάνθεμο το θαμνώδες)

- **Μορφολογικά χαρακτηριστικά:** Η μαργαρίτα είναι μονοετές φυτό με μέγεθος 20 με 60 εκατοστά. Τα άνθη της σχηματίζουν δίσκο με πολλά λευκά πέταλα. Ευδοκιμεί στα χαμηλά και μέσα υψόμετρα ενώ σε μεγαλύτερα υψόμετρα ευδοκιμούν διάφορα συγγενικά της είδη. Κοινό είδος με την μαργαρίτα είναι το χαμομήλι. Σε πολλές περιπτώσεις, οι μαργαρίτες φέρουν δύο ειδών άνθη: τα πρώτα έχουν ακτινωτή διάταξη και κίτρινο, συνήθως, χρώμα· περιβάλλονταν τα δεύτερα, τα οποία είναι μικρά, σωληνόμορφα και συναθροίζονται για να σχηματίσουν έναν δίσκο. Σημαντικό ταξινομικό γνώρισμα αποτελεί το σχήμα των βρακτίων, τα οποία βρίσκονται κάτω από το άνθος και μοιάζουν με φύλλα. Τα φύλλα των μαργαριτών μπορεί να έχουν ποικιλία σχημάτων.

E. ΚΙΣΣΟΣ

Εικόνα 19. Κισσός.

- **Οικογένεια:** Αραλιίδες (Araliacae) και ανήκει στην τάξη των σκιαδανθών (Umbelliferae) ή σελινωδών (Apiales). Το γένος κισσός (Hedera) περιλαμβάνει 2, ή σύμφωνα με άλλες ταξινομήσεις, 5 , 6 ή 16 είδη, ιθαγενή της Βόρειας Αφρικής, των Καναρίων νήσων , της Ευρώπης και της Ασίας. Το γνωστότερο στην Ελλάδα είναι το καλλιεργούμενο αλλά και αυτοφυές είδος Κισσός η έλιξ(Hedera helix), κοινά κισσός (εικόνα 19). **Είδη:** Εκτός από το γνωστό είδος Hedera helix το γένος περιλαμβάνει και τα ακόλουθα είδη: Hedera algeriensis (Κισσός ο αλγεριανός), Hedera azorica (Κισσός ο αζορικός), Hedera canariensis (Κισσός ο κανάριος), Hedera colchica (Κισσός ο κολχικός), Hedera cypria (Κισσός ο κύπριος), Hedera hibernica (Κισσός ο ιουερνικός), Hedera iberica (Κισσός ο ιβηρικός), Hedera maroccana (Κισσός ο μαροκινός), Hedera nepalensis (Κισσός ο νεπαλικός), Hedera pastuchowii (Κισσός του Παστουχόφ), Hedera rhombea (Κισσός ο ρομβοειδής), Hedera sinensis (Κισσός ο σινικός), Hedera taurica (Κισσός ο ταυρικός).
- **Μορφολογικά χαρακτηριστικά:** Είναι αειθαλής θάμνος, μακρόβιος, αναρριχώμενος ή έρπων και σπάνια δενδρύλλιο. Τα φύλλα του είναι τοποθετημένα εναλλάξ, με μακρύ μίσχο, ωοειδή, τριγωνικά, ρομβοειδή και καρδιόσχημα. Συχνά εμφανίζουν το φαινόμενο της ετεροφυλλίας. Αυτό σημαίνει ότι πάνω στο ίδιο φυτό υπάρχουν φύλλα με διαφορετικό σχήμα (ρομβοειδή και τρίλοβα ή πεντάλοβα). Ο αναρριχώμενος κισσός δημιουργεί μικρές εναέριες ρίζες (τις λεγόμενες απτικές ρίζες, που συντελούν στη συγκράτηση του φυτού κατά την αναρρίχηση σε διάφορα υποστηρίγματα. Τα άνθη του είναι διγενή με 5 σέπαλα, 5 πέταλα, 5 στήμονες και πεντάχωρη ωοθήκη. Είναι διαταγμένα σε σφαιρικά σκιάδια, που μπορεί να είναι απλά ή να ενώνονται σε σύνθετες ταξιανθίες.
- **Ανάπτυξη και κλάδεμα:** Ο κισσός μπορεί να αναπτυχθεί σε μεγάλο εύρος περιβαλλοντικών συνθηκών, όμως αναπτύσσεται καλύτερα σε ημισκιαζόμενες και σκιασμένες θέσεις, σε μέτρια υγρά, καλά στραγγιζόμενα, ουδέτερα ή αλκαλικά εδάφη. Οι κισσοί φυτεύονται για να αναρριχηθούν σε πέργολες, φράχτες και τοίχους . Μπορούν να χρησιμοποιηθούν και για κάλυψη εδαφών. Ο κισσός κλαδεύεται στις αρχές της άνοιξης μετά τις τελευταίες παγωνιές του χειμώνα. Με το κλάδεμα διαμορφώνουμε το σχήμα του κισσού και προσπαθούμε να ελέγξουμε την γρήγορη ανάπτυξή του. Το κλάδεμα του κισσού είναι

απαραίτητη καλλιεργητική εργασία, γιατί ο κισσός λόγω του πυκνού φυλλώματος γίνεται εστία για έντομα και ποντίκια.

- **Πολλαπλασιασμός:** Ο κισσός πολλαπλασιάζεται με σπόρο, μοσχεύματα και καταβολάδες. Ο πολλαπλασιασμός με μοσχεύματα γίνεται πολύ εύκολα πάροντας τμήματα βλαστών και τοποθετώντας τα σε νερό μέχρι να βγάλουν ριζες. Στη συνέχεια, μπορούμε να τα φυτέψουμε σε γλάστρα για να μας δώσουν γρήγορα νέα φυτά. Ακολουθώντας τη μέθοδο των καταβολάδων, μπορούμε να πάρουμε ένα βλαστό κισσού, χωρίς να τον κόψουμε, και να τον φυτέψουμε σε μια γλάστρα. Μετά από 1-2 μηνες, ο κισσός μας θα βγάλει ριζες και αποκόπτοντας από το μητρικό φυτό, θα έχουμε ένα καινούριο φυτό στη γλάστρα μας.

2.3. Οι Δυνατότητες Ανάπλασης του Κηποθεάτρου «Οασις»

2.3.1. Δυνατότητες που παρέχονται από την άποψη της θέσης του χώρου

Ο υφιστάμενος και εγκαταλειμμένος χώρος του Κηποθέτρου ευρισκόμενος σε πολύ καλή θέση ως προς το θέμα της ψυχαγωγίας και της διασκέδασης των κατοίκων της πόλης, καθώς και κοντά σε σημεία εκδηλώσεων πολιτιστικού ενδιαφέροντος, παρέχει τα εχέγγυα για δυνατότητες επιτυχούς έκβασης του εγχειρήματος της ανάπλασης.

Παράλληλα, **ο χώρος είναι προσβάσιμος σε όλο τον πληθυνσμό**, είτε μέσω του πεζοδρόμου είτε με τη χρήση οχημάτων, ενώ η πρόσβαση στο εσωτερικό του χώρου γίνεται χωρίς πρόβλημα **και για άτομα με ειδικές ανάγκες**.

2.3.2. Δυνατότητες που παρέχονται από την άποψη των χαρακτηριστικών του χώρου

Βασικά σημεία που αναφέρονται σ' αυτή την παράγραφο, αφορούν στις **συνθήκες άνεσης** που πρέπει να υφίστανται στο χώρο (Κοτσίρης, 2018).

Από τα διαγράμματα του μικροκλίματος διαπιστώνονται ότι για τη **λειτουργία του χώρου του Κηποθεάτρου, μετά την ανάπλασή του, κατά τους θερινούς μήνες, ισχύουν τα ακόλουθα:**

- Οι **συνθήκες θερμοκρασίας** είναι κατάλληλες, με μέσες τιμές που κυμαίνονται από 23°C έως 28 °C, με δεδομένο ότι παρέχουν συνθήκες άνεσης σε ανοικτό

χώρο για άτομα που θα βρίσκονται στο χώρο αυτό, κατά τους μήνες Ιούνιο, Ιούλιο και Αύγουστο (βλ. § 1.2.1 και Εικόνες 3 και 4).

- Οι **συνθήκες υγρασίας** είναι κατάλληλες ειδικά κατά τους καλοκαιρινούς μήνες Ιουνίου, Ιουλίου και μεγαλύτερου μέρους του Αυγούστου που κατεβαίνει κάτω από 60% - 65% (βλ. § 1.2.2). Και τούτο γιατί η χαμηλή σχετική υγρασία του αέρα ενισχύει την αποβολή νερού από το ανθρώπινο σώμα (υπό τη μορφή ιδρώτα), προκαλώντας έτσι μία αίσθηση δροσισμού.
- Οι **βροχοπτώσεις** κατά τους μήνες Ιούνιο, Ιούλιο και Αύγουστο βρίσκονται σε ανεκτά επίπεδα, τουλάχιστον κατά το μεγαλύτερο χρονικό διάστημα (βλ. § 1.2.2 και Εικόνες 5 και 6), επιτρέποντας την ομαλή λειτουργία του χώρου.
- Οι **άνεμοι** κατά τους μήνες Ιούνιο, Ιούλιο και Αύγουστο βρίσκονται σε ανεκτά επίπεδα, καθ' όλη αυτή τη διάρκεια (βλ. § 1.2.3 και Εικόνες 7 και 8), χωρίς προκαλούν προβλήματα στην ομαλή λειτουργία του χώρου.
- Παράλληλα, η **χρήση κατάλληλα τοποθετημένων φυτών** (θάμνων, δένδρων, γκαζόν κλπ., θα βελτιώσουν τα μέγιστα τη λειτουργία του χώρου. **Επιλέγονται προς το σκοπό αυτό η φύτευση χλοοτάπητα, δένδρα αειθαλή όπως γρεβιλλέα και βραχυχύτωνα, καθώς και μυρτιές και μαργαρίτες για καλλωπιστικούς λόγους.** Από τα υπάρχοντα φυτά θα διατηρηθούν οι αναριχώμενοι κισσοί, οι οποίοι θα χρησιμοποιηθούν για τους πλάγιους τοίχους, προσφέροντας καλύτερη ακουστική. Σημειώνεται ότι τα αειθαλή προσφέρουν εκτός από σκίαση και προστασία από ανέμους, καθώς και προστασία από ηχορύπανση και ατμοσφαιρική ρύπανση προερχόμενη από τον εξωτερικό χώρο. Σημειώνεται ακόμη ότι τα περισσότερα φυτά καλύπτουν τις κλιματικές ζώνες (USDA climate zones) **έως 10**, που έχουν κλιματικό ενδιαφέρον για τη χώρα μας.

2.4. Η εμπειρία από την Ανάπλαση παρόμοιων χώρων

2.4.1. Αναπλάσεις σε θερινούς κινηματογράφους στην Αθήνα

Τα τελευταία χρόνια γίνεται μία ιδιαίτερη ροσπάθεια επαναλειτουργίας, ανάπλασης και αναβάθμισης χώρων θερινών κινηματογράφων, κυρίως στην Αθήνα. Πέραν αυτής της τεράστιας –ειδικά για τα δεδομένα της εποχής– επένδυσης σε τεχνολογικό εξοπλισμό, κάποιοι κινηματογράφοι προχώρησαν σε προσεγμένες

ανακαινίσεις, που περιλάμβαναν και αναπλάσεις των χώρων, καθιστώντας τους εστίες ρασίνου μέσα στην καρδιά του αστικού κέντρου.

Σε αρκετές περιπτώσεις δημιουργήθηκαν πραγματικοί κήποι με την ενσωμάτωση στο χώρο ειδικά επιλεγμένων αειθαλών, φυλλοβόλων, καλωπιστικών και αναριχιτικών φυτών, τα οοία, εκτός από τη δημιουργία συνθηκών άνεσης στο χώρο, παρέχουν την αίσθηση στον επισκέπτη ότι βρίσκεται εκτός αστικής, πολύβουης και ρυπαντικά επιβαρυμένης περιοχής.

Στην επόμενη παράγραφο παρατίθενται οριοσμένα παραδείγματα τέτοιων παρεμβάσεων στην Αθήνα (Ράλλη, 2017· Newsbeast, 2012).

2.4.2. Παραδείγματα αναπλάσεων σε θερινούς κινηματογράφους στην Αθήνα

Με θέα την Ακρόπολη, το **Cine Paris** (Κυδαθηναίων 12, Πλάκα), ένα από τα θελκτικότερα roof garden του κέντρου της πόλης (εικόνα 20), που δημιούργησε το 1920 ένας Έλληνας κομμωτής που ζούσε στο Παρίσι και κάποια στιγμή έκλεισε, ξαναπήρε πνοή στις αρχές της δεκαετίας του 1980.

Εικόνα 20. Cine Paris.

Στον πεζόδρομο της οδού Χάρητος, στο Κολωνάκι (Χάρητος 50, Κολωνάκι), λειτουργεί η καλαίσθητη κολωνακιώτικη αίθουσα προβολής **Αθηναία**, η οποία

αποτελεί έναν από τους πλέον δημοφιλείς open air προορισμούς, με αναριχώμενα που καταλαμβάνουν όλη σχεδόν την εσωτερική τοιχοποιΐα του χώρου (εικόνα 21).

Εικόνα 21. Cine Αθηναία

Η Αίγλη Ζαππείου (Κήπος Ζαππείου) με μία νεοκλασικής αισθητικής οθόνη και περιστοιχισμένη από δένδρα, είναι το σήμα κατατεθέν του ιστορικού θερινού κινηματογράφου (εικόνα 22). Λειτουργεί από το 1903 και διαθέτει μέχρι και Prive Veranda.

Εικόνα 22. Cine Αίγλη.

Πάνω στην καλύτερη περαντζάδα της πρωτεύουσας, τον πεζόδρομο της Διονυσίου Αρεοπαγίτου, βρίσκεται το **Θησείο** (Απ. Παύλου 7, Θησείο). Η προνομιακή θέα του στην Ακρόπολη το καθιστά ελκυστικό, ενώ στον εσωτερικό χώρο τα αναριχώμενα καλύπτοπυν σχεδόν ολόκληρη την τοιχοποιΐα (εικόνα 23).

Εικόνα 23. Cine Θησείο.

Μετά την ανακαίνιση και αναμόρφωση της ταράτσας, το **Αελλώ** στην Πατησίων (Πατησίων 40) προσφέρει υπερυψωμένη κινηματογραφική απόλαυση, που περιλαμβάνει φορτωμένες με πρασινάδα ζαρντινιέρες και γλάστρες, αναπαυτικά καναπεδάκια και μπαρ (εικόνα 24).

Εικόνα 24. Cine Αελλώ.

Στο Παλαιό Φάληρο λειτουργεί ο **Φλοίσβος** (Πάρκο Φλοίσβου, Παλαιό Φάληρο), από το 2003, με τη φροντισμένη αυλή του και αναριχώμενα φυτά, αποτελεί χώρο υψηλής επισκεψιμότητας (εικόνα 25).

Εικόνα 25. Cine Φλοίσβος.

Στην Πλατεία Εξαρχείων λειτουργούσε το **Βοξ** (Θεμιστοκλέους 82, Πλατεία Εξαρχείων), που διαθέτει γοητευτική αστική αισθητική. Κατάλληλα διαμορφωμένος

χώρος, με φυτά κυρίως σε γλάστρες, αοτελεί ελκυστικό χώρο θέασης ταινιών(εικόνα 26).

Εικόνα 26. Cine Boξ.

Ο Δημοτικός θερινός κινηματογράφος **Παράδεισος** στον Κορυδαλό (Αγίου Γεωργίου και Ζάππα 4, Κορυδαλός), με περίποιων τέσσερις δεκαετίες ζωής, έχει διαμορφωθεί κατάλληλα στο εσωτερικό του, με εσοχές στις οποίες έχουν φυτευθεί θαμνοειδή φυτά, απόλυτα εναρμονισμένα με την αισθητική του χώρου (εικόνα 27).

Εικόνα 27. Cine Παράδεισος.

Ένας δεύτερος θερινός κινηματογράφος σαο Κολωνάκι, η **Δεξαμενή** (Πλατεία Δεξαμενής, Κολωνάκι), μεταράπηκε σε έναν εξαιρετικά λειτουργικό χώρο, με ανθισμένο περιβάλλον, χάρη στο Πολιτιστικό Κέντρο Εργαζομένων ΕΥΔΑΠ (εικόνα 27).

Εικόνα 28. Cine Δεξαμενή.

Ιδιαίτερα περιποιημένος χώρος, με πολύ πράσινο και λειτουργία από το 1969 και ανακαίνιση μόλις πριν από τρία χρόνια το **Λιλά** στα Ανω Πατήσια (Νάξου 115, Άνω Πατήσια), αποτελεί πραγματικά νησίδα πρασίνου στον αστικό χώρο της περιοχής (εικόνα 29).

Εικόνα 29. Cine Λιλά.

Με χαλίκι, τραπεζάκια και καταπράσινο κήπο, ο **Ζέφυρος** στα Άνω Πετράλωνα (Τρώων 36, Άνω Πετράλωνα) αποτελεί έναν αθηναϊκό κινηματογραφικό καλτ με πιστούς οπαδούς (εικόνα 30).

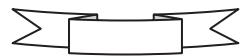

Εικόνα 30. Cine Ζέφυρος.

Τέλος, το **Όασις** στο Παγκράτι (Πρατίνου , Παγκράτι), ξεκίνησε ως θέατρο σκιών, αλλά κάπου στα μέσα της δεκαετίας του '70 άλλαξε αντικείμενο, ξεκινώντας από τότε μία κινηματογραφική πορεία. Ο διάκοσμος και τα φυτά που επελέγησαν το καθιστούν πραγματική όαση στην περιοχή (εικόνα 31).

Εικόνα 31. Cine Όασις.

3. Ανάπλαση – Αρχιτεκτονικός Σχεδιασμός Κηποθεάτρου «Οασις»

Βασικά Σημεία Σχεδιασμού, Προϋπολογισμός

3.1. Βασικά Σημεία Σχεδιασμού

3.1.1. Σχεδιαζόμενη ανάπλαση του χώρου

Οι λόγοι επιλογής του συγκεκριμένου σημείου πέρα από συναισθηματικοί, ήταν και λόγοι ανάγκης, μιας και αποτελεί μείζον ζήτημα, στη συγκεκριμένη περιοχή, η λειτουργία κέντρου δραστηριοτήτων και ψυχαγωγίας, σύνδεση του με τον Πολυχώρο Πολιτισμού, που ευρίσκεται στο μεθεπόμενο οικοδομικό τετράγωνο. Μέσω της ανακατασκευής, του θα επιχειρηθεί αναστολή της πορείας του προς την πλήρη εγκατάλειψη και φθορά.

Γίνεται πλήρης εκμετάλλευση του εσωτερικού χώρου έκτασης περίπου 340 τμ., ενώ η παρουσία του περιμετρικού μαντρότοιχου και η δεδομένη οικοδομική γραμμή του σχεδίου πόλεως, έδωσε τις γενικές γραμμές σχεδιασμού. Διατηρήθηκε αμετάβλητος ο χώρος του παλαιού κινηματογράφου, και τμήμα της πρόσοψης του, στην είσοδο των θεατών, ενώ σχεδιάστηκαν [σε επικοινωνία με την ΤΕΧΝΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΗΛΙΔΑΣ] οι επιμέρους λειτουργικοί χώροι του, επιδιώκοντας να υπάρχει μεταξύ τους μια λειτουργική κυρίως επαφή.

Η ιδέα είναι να ανασυγκροτηθεί ο χώρος σε θερινό κινηματοθέτρο-καφέ. Αυτό σημαίνει ότι πέραν της επαναλειτουργίας προβολών, μπροστά από την οθόνη θα κατασκευαστεί εξέδρα-σκηνή, τα τραπέζοκαθίσματα θα έχουν χαλαρή διάταξη όπως στα καφέ, το οποίο θα έχει ολοήμερη λειτουργία.

Ο θερινός κινηματογράφος, θα είναι χωρητικότητας 120 θέσεων με δυνατότητα αυξομείωσης τους και θα καταλαμβάνει χώρο διατάσεων πλάτους 13 m και μήκους περίπου 30 m.

Από τις ήδη υπάρχουσες εγκαταστάσεις, θα παραμείνει μόνον η εξωτερική πλευρά του χώρου της εσόδου με τους 4 κίονες, ο μαντρότοιχος στη δυτική πλευρά του οικοπέδου η οθόνη προβολής, ενώ όλο το υπόλοιπο συγκρότημα θα ανακατασκευασθεί.

Οι νέες εγκαταστάσεις θα περιλαμβάνουν διώροφο κτίριο εσόδου και κοπής εισιτήριων με την αίθουσα προβολής στον όροφο, τουαλέτες κοινού και εργαζόμενων. Στο ισόγειο θα κατασκευασθεί και θα λειτουργήσει café-bar που θα εξυπηρετεί και τους θεατές αλλά και θα μπορεί να λειτουργεί ανεξάρτητα καθ' όλη τη διάρκεια της ημέρας και κατά τους χειμερινούς μήνες.

Η οθόνη που ήδη υπάρχει, θα επισκευασθεί. Η εξέδρα που θα κατασκευασθεί στο νότιο άκρο του οικοπέδου, μπροστά από την οθόνη προβολής, θα είναι διαστάσεων περίπου 3 m επί 6 m και θα χρησιμοποιείται για την πραγματοποίηση διάφορων πολιτιστικών εκδηλώσεων ή ομιλιών. Πίσω από το χώρο της οθόνης προβολής, θα δημιουργηθεί κλειστός χώρος αποθήκευσης του εξοπλισμού της εγκατάστασης.

Τα καθίσματα των θεατών, ξεκινούν σε απόσταση 5 μαπό την οθόνη προβολής. Θα τοποθετηθούν άλλα σε δάπεδο από χαλίκι, (καθίσματα στη σειρά με διάσπαρτα τραπεζάκια), και άλλα σε δάπεδο από ξυλεία θαλάσσης, σε τραπεζάκια για τέσσερα άτομα) και άλλα σε δάπεδο από γκαζόν, ενώ όλη η εγκατάσταση θα βρίσκεται σε ακάλυπτο χώρο. Περιμετρικά στον μαντρότοιχο και στην σιδερένια περίφραξη, θα γίνει φύτευση δένδρων και χαμηλών φυτών και θα υπάρχουν καναπέδες για τους θεατές.

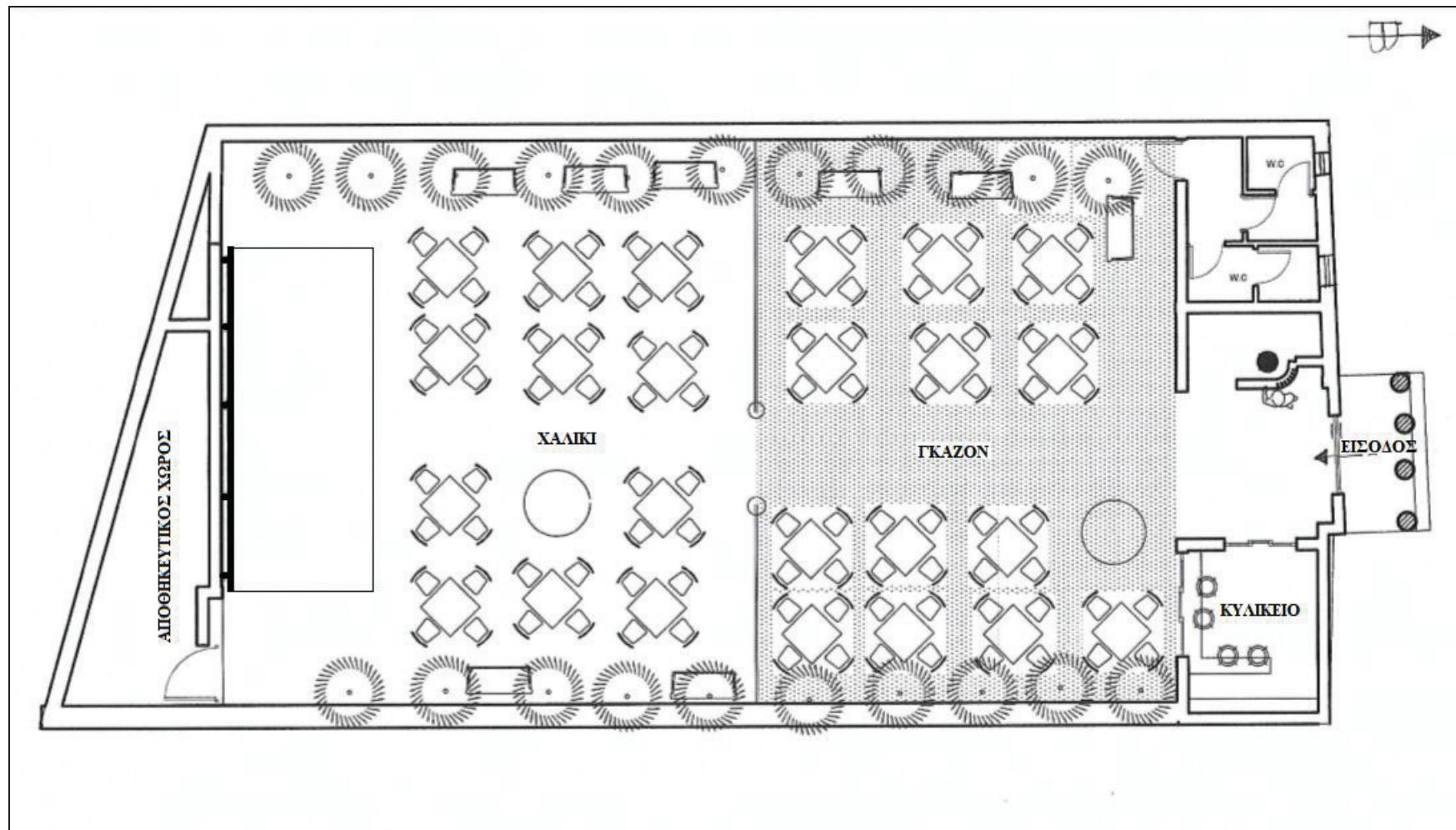
Στην εικόνα 32 παρουσιάζεται η κάτοψη του κηποθεάτρου, όπως προβλέπεται από την ανάπλαση του χώρου που περιγράφεται. Η σχεδίαση έγινε με τη χρήση του προγράμματος «Τέκτων», ενώ κατά τη σχεδίαση ζητήθηκε η συνδρομή της κ. Ιωάννας Παυλή, Αρχιτέκτονος Μηχανικού της Αμαλιάδας.

Για την αναπαράσταση του προς διαμόρφωση εσωτερικού χώρου του κηποθεάτρου, μετά την ανάπλαση, χρησιμοποιήθηκε το πρόγραμμα «PhotoShop» (βλέπε επόμενη παράγραφο καθώς και τις εικόνες 33 και 34), με το οποίο παρουσιάζεται η διαμόρφωσή του εσωτερικού χώρου, η τοποθέτηση των τραπεζοκαθισμάτων, ο χώρος της οθόνης, η χαλικόστρωση, η τοποθέτηση του γκαζόν και η απαραίτητη δενδροφύτευση και τοποθέτηση καλλωπιστικών φυτών σε διάφορα σημεία.

Εναλλακτικά θα μπορούσε όλος ή μέρος του χώρου να καλυφθεί από μεταλλικό σκελετό και γυαλί, δίκην θερμοκηπίου με εκτεταμένα ανοιγόμενα τμήματα και να εμπλουτιστεί από τροπικά φυτά και φυτά εσωτερικού χώρου.

Τέλος, για τον υπολογισμό του κόστους των εργασιών και των υλικών, ελήφθησαν προσφορές από εξειδικευμένα συνεργεία, καθώς και προμηθευτές της

πόλης της Αμαλιάδας, ώστε να καταστεί δυνατή η εκτίμηση του κόστους της ανάπλασης του κηποθεάτρου. Από τις προσφορές αυτές καταρτίσθηκε ο πίνακας προϋπολογισμού ανά είδος και ανά εργασία που παρατίθεται στις ακόλουθες παραγράφους.

Εικόνα 32. Κάτωφη Κηποθεάτρου «Οασις» μετά την ανάπλαση του χώρου.

Εικόνα 33. Αναπαράσταση εσωτερικού κηποθεάτρου «Οασις», προς την πλευρά της οθόνης, μετά την ανάπλαση του χώρου. Σχεδιασμός από γράφουσες.

Εικόνα 34. Αναπαράσταση εσωτερικού κηποθεάτρου «Οασις», προς την πλευρά της εισόδου, μετά την ανάπλαση του χώρου. Σχεδιασμός από γράφουσες.

3.1.2. Το πρόγραμμα PhotoShop

Το Adobe Photoshop είναι ένας επεξεργαστής γραφικών που αναπτύχθηκε και δημοσιεύθηκε από την Adobe Inc. για macOS και Windows. Δημιουργήθηκε το 1988 από τους Thomas και John Knoll. Από τότε, έχει γίνει το de facto βιομηχανικό πρότυπο στην επεξεργασία γραφικών. Αυτή τη στιγμή αποτελεί ηγέτη της αγοράς (market leader) των προγραμμάτων επεξεργασίας εικόνων, και είναι το προϊόν - σήμα κατατεθέν της Adobe Systems. Χαρακτηρίζεται ως απαραίτητο εργαλείο για τους επαγγελματίες γραφίστες και θεωρείται πως προώθησε τις αγορές των Macintosh, και στη συνέχεια των Windows.

Το Photoshop μπορεί να επεξεργαστεί και να συνθέσει εικόνες raster σε πολλαπλά στρώματα και να υποστηρίξει μάσκες, και διάφορα έγχρωμα μοντέλα, όπως RGB, CMYK, CIELAB, spot color και duotone. Το Photoshop χρησιμοποιεί τις δικές του μορφές αρχείων PSD και PSB για να υποστηρίξει αυτές τις λειτουργίες.

Εκτός από τα raster γραφικά, έχει περιορισμένες δυνατότητες επεξεργασίας ή εκτύπωσης κειμένου, διανυσματικών γραφικών, 3D γραφικών και βίντεο. Το σύνολο των χαρακτηριστικών του Photoshop μπορεί να επεκταθεί με plug-ins του Photoshop, προγράμματα που αναπτύσσονται και διανέμονται ανεξάρτητα από το Photoshop και μπορούν να λειτουργήσουν μέσα σε αυτό και να προσφέρουν νέες ή βελτιωμένες λειτουργίες.

Σχετικά με τα εργαλεία σχεδίασης του Adobe Photoshop, αυτά λειτουργούν ως εξής: Με την φόρτωση του Photoshop, στην αριστερή πλευρά της οθόνης εμφανίζεται μια πλαϊνή μπάρα με μια ποικιλία εργαλείων με πολλές λειτουργίες επεξεργασίας εικόνας. Αυτά τα εργαλεία συνήθως υπάγονται στις κατηγορίες σχεδίου, ζωγραφικής, μέτρησης, πλοήγησης, επιλογής, πληκτρολόγησης, και ρετουσαρίσματος. Ορισμένα εργαλεία περιέχουν ένα μικρό τρίγωνο στην κάτω δεξιά πλευρά του εικονιδίου εργαλείων. Αυτά μπορούν να επεκταθούν για να αποκαλύψουν περισσότερα παρόμοια εργαλεία. Πολλά από τα χρησιμοποιούμενα εργαλεία που υπάρχουν στις περισσότερες εκδόσεις αναφέρονται παρακάτω.

Εργαλείο πένας

Το Photoshop περιλαμβάνει το εργαλείο πένας, το οποίο δημιουργεί ακριβείς διαδρομές που μπορούν να χρησιμοποιηθούν χρησιμοποιώντας σημεία αγκύρωσης. Με το εργαλείο πένας ελεύθερης μορφής επιτρέπεται στο χρήστη να σχεδιάζει ελεύθερες γραμμές και με το εργαλείο μαγνητικής πένας, η σχεδιαζόμενη διαδρομή

συνδέεται στενά με τα περιγράμματα των αντικειμένων μιας εικόνας, κάτι που είναι χρήσιμο για την απομόνωση τους από φόντο.

Εργαλείο σφραγίδας κλωνοποίησης

Το εργαλείο σφραγίδας κλωνοποίησης αναπαράγει ένα μέρος μιας εικόνας σε ένα άλλο τμήμα της ίδιας εικόνας με τη βοήθεια μιας βούρτσας. Η επανάληψη είναι είτε πλήρως είτε εν μέρει ανάλογα με τον τρόπο λειτουργίας. Ο χρήστης μπορεί επίσης να κλωνοποιήσει ένα μέρος ενός στρώματος σε ένα άλλο στρώμα. Το εργαλείο σφραγίδας κλώνων είναι χρήσιμο για την αναπαραγωγή αντικειμένων ή την αφαίρεση ενός ελαττώματος σε μια εικόνα.

Εργαλεία σχήματος

Το Photoshop προσφέρει μια σειρά από εργαλεία σχήματος, όπως ορθογώνια, στρογγυλεμένα ορθογώνια, ελλείψεις, πολύγωνα και γραμμές. Αυτά τα σχήματα μπορούν να χειριστούν με το εργαλείο πένας, το εργαλείο άμεσης επιλογής κλπ. για να δημιουργήσουν διανυσματικά γραφικά.

Εργαλείο μέτρησης και πλοήγησης

Το εργαλείο σταγονόμετρου επιλέγει ένα χρώμα από μια περιοχή της εικόνας στην οποία γίνεται κλικ και τη συγκρατεί για μελλοντική χρήση. Το εργαλείο χειρός περιστρέφει μια εικόνα μετακινώντας την προς οποιαδήποτε κατεύθυνση και το εργαλείο ζουμ μεγεθύνει το τμήμα μιας εικόνας που έχει πατηθεί, επιτρέποντας μια πιο κοντινή απεικόνιση.

Εργαλεία επιλογής

Τα εργαλεία επιλογής χρησιμοποιούνται για να επιλέξετε το σύνολο ή μέρος της εικόνας για να εκτελέσετε εργασίες κοπής, αντιγραφής, επεξεργασίας ή επεξεργασίας.

Εργαλείο περικοπής

Το εργαλείο περικοπής μπορεί να χρησιμοποιηθεί για να επιλέξετε μια συγκεκριμένη περιοχή μιας εικόνας και να απορρίψετε τα υπόλοιπα τμήματα εκτός της επιλεγμένης ενότητας. Αυτό το εργαλείο βοηθά στη δημιουργία ενός σημείου εστίασης σε μια εικόνα. Η περικοπή επιτρέπει τη βελτίωση της σύνθεσης μιας φωτογραφίας μειώνοντας παράλληλα το μέγεθος του αρχείου. Τοποθετώντας τον κέρσορα πάνω στην εικόνα, ο χρήστης μπορεί να σύρει τον κέρσορα στην επιθυμητή περιοχή. Μόλις πιέσετε το πλήκτρο Enter, η περιοχή εκτός του ορθογωνίου θα περικοπεί. Η περιοχή εκτός του ορθογωνίου περιλαμβάνει τα απορριφθέντα δεδομένα, η απόρριψη των οποίων επιτρέπει τη μείωση του μεγέθους του αρχείου. Το

εργαλείο "περικοπή" μπορεί εναλλακτικά να χρησιμοποιηθεί για την επέκταση του μεγέθους του καμβά κάνοντας κλικ και σύροντας έξω από τα υπάρχοντα περιθώρια εικόνας.

Εργαλείο κοπής φέτας

Τα εργαλεία "κοπής φέτας" χρησιμοποιούνται για την απομόνωση τμημάτων των εικόνων. Το εργαλείο κοπής φέτας μπορεί να χρησιμοποιηθεί για να διαιρέσει μια εικόνα σε διαφορετικά τμήματα και αυτά τα ξεχωριστά μέρη μπορούν να χρησιμοποιηθούν ως κομμάτια ενός σχεδίου ιστοσελίδας. Το εργαλείο επιλογής κομμένης φέτας επιτρέπει τη ρύθμιση και μετατόπιση των τεμαχισμένων τμημάτων μιας εικόνας.

Εργαλείο μετακίνησης

Το εργαλείο μετακίνησης μπορεί να χρησιμοποιηθεί για να σύρει ολόκληρο ένα μόνο στρώμα ή περισσότερα, αν είναι επιλεγμένα. Εναλλακτικά, όταν επισημανθεί μια περιοχή μιας εικόνας, το εργαλείο μετακίνησης μπορεί να χρησιμοποιηθεί για τη μη αυτόματη μετεγκατάσταση του επιλεγμένου κομματιού σε οπουδήποτε σημείο στον καμβά.

Εργαλείο μαρκαρίσματος

Το μαρκάρισμα είναι ένα εργαλείο που μπορεί να κάνει επιλογές που είναι μονής γραμμής, μονής στήλης, ορθογώνιας και ελλειπτικής. Μια περιοχή που έχει επιλεγεί μπορεί να υποστεί επεξεργασία χωρίς να επηρεάζει την υπόλοιπη εικόνα. Αυτό το εργαλείο μπορεί επίσης να περικόψει μια εικόνα ώστε να επιτρέπει καλύτερο έλεγχο. Σε αντίθεση με το εργαλείο περικοπής, το εργαλείο μαρκαρίσματος επιτρέπει περισσότερες προσαρμογές στην επιλεγμένη περιοχή πριν από την περικοπή. Το μόνο εργαλείο μαρκαρίσματος που δεν επιτρέπει την περικοπή είναι το ελλειπτικό. Παρόλο που τα εργαλεία μαρκαρίσματος μιας σειράς και στήλης επιτρέπουν την περικοπή, δεν είναι ιδανικά, επειδή περικόπτουν μόνο μια γραμμή. Το εργαλείο ορθογώνιου περιθωρίου είναι η προτιμότερη επιλογή.

Εργαλείο lasso

Το εργαλείο lasso είναι παρόμοιο με το εργαλείο μαρκαρίσματος, ωστόσο, ο χρήστης μπορεί να κάνει μια προσαρμοσμένη επιλογή. Υπάρχουν τρεις επιλογές για το εργαλείο "lasso" - κανονικό, πολυγωνικό και μαγνητικό. Το κανονικό εργαλείο "lasso" επιτρέπει στο χρήστη να έχει δυνατότητες σχεδίασης. Το εργαλείο "πολυγωνικό λάσο" θα τραβήξει μόνο ευθείες γραμμές, γεγονός που το καθιστά ιδανική επιλογή για εικόνες με πολλές ευθείες γραμμές. Το εργαλείο "μαγνητικό

"λάσο" θεωρείται το έξυπνο εργαλείο. Μπορεί να κάνει τα ίδια με τα άλλα δύο, αλλά μπορεί επίσης να εντοπίσει τις άκρες μιας εικόνας μόλις ο χρήστης επιλέξει ένα σημείο εκκίνησης. Ανιχνεύει εξετάζοντας τα εικονοστοιχεία χρώματος καθώς ο δρομέας κινείται πάνω από την επιθυμητή περιοχή.

Εργαλείο μαγικό ραβδί

Το εργαλείο μαγικού ραβδιού επιλέγει περιοχές που βασίζονται σε εικονοστοιχεία παρόμοιων τιμών. Ένα κλικ θα επιλέξει όλα τα γειτονικά εικονοστοιχεία παρόμοιας αξίας εντός ενός επιπέδου ανοχής που ορίζει ο χρήστης. Αν το εργαλείο σταγονόμετρου έχει επιλεγεί στη γραμμή επιλογών, τότε το μαγικό ραβδί μπορεί να καθορίσει την τιμή που απαιτείται για την αξιολόγηση των εικονοστοιχείων. Αυτό βασίζεται στη ρύθμιση μεγέθους του δείγματος μέσω του εργαλείου του σταγονόμετρου. Αυτό το εργαλείο είναι κατώτερο από το εργαλείο γρήγορης επιλογής, το οποίο λειτουργεί με τον ίδιο τρόπο, αλλά με πολύ καλύτερα αποτελέσματα. Ο χρήστης πρέπει να αποφασίσει ποιες ρυθμίσεις θα χρησιμοποιήσει ή αν η εικόνα είναι κατάλληλη για αυτό το εργαλείο.

Εργαλείο γόμα

Το εργαλείο γόμα διαγράφει περιεχόμενο με βάση το ενεργό στρώμα. Εάν ο χρήστης βρίσκεται στο στρώμα κειμένου, τότε θα διαγραφεί οποιοδήποτε κείμενο μέσα από το οποίο θα μετακινηθεί το εργαλείο. Η γόμα θα μετατρέπει τα εικονοστοιχεία σε διαφανή, εκτός εάν επιλεγεί το χρώμα του στρώματος φόντου. Το μέγεθος και το στυλ της γόμας μπορούν να επιλεγούν στη γραμμή επιλογών. Αυτό το εργαλείο είναι μοναδικό στο ότι μπορεί να πάρει τη μορφή των εργαλείων πινέλου και μολυβιού. Εκτός από το εργαλείο ευθείας γόμας, υπάρχουν δύο ακόμη διαθέσιμες επιλογές - γόμα φόντου και μαγική γόμα. Η γόμα φόντου διαγράφει οποιοδήποτε τμήμα της εικόνας που βρίσκεται στην άκρη ενός αντικειμένου. Αυτό το εργαλείο χρησιμοποιείται συχνά για την εξαγωγή αντικειμένων από το φόντο. Το εργαλείο μαγικής γόμας διαγράφει με βάση παρόμοια χρωματιστά εικονοστοιχεία. Είναι πολύ παρόμοιο με το εργαλείο μαγικού ραβδιού. Αυτό το εργαλείο είναι ιδανικό για τη διαγραφή περιοχών με το ίδιο χρώμα ή τόνο που έρχεται σε αντίθεση με την υπόλοιπη εικόνα.

Εργαλείο επεξεργασίας βίντεο

Στην έκδοση Adobe CS5 Extended Edition, η επεξεργασία βίντεο είναι πλήρης και αποτελεσματική, με ευρεία συμβατότητα πολλών μορφών αρχείων βίντεο όπως μορφές MOV, AVI και MPEG-4. Χρησιμοποιώντας απλούς συνδυασμούς

πλήκτρων, τα βίντεο μπορούν εύκολα να τροποποιηθούν, με άλλα χαρακτηριστικά, όπως η προσθήκη κειμένου και η δημιουργία κινούμενων εικόνων χρησιμοποιώντας μεμονωμένες εικόνες.

Εργαλείο δημιουργίας 3D

Με την εκτεταμένη έκδοση του Photoshop CS5, τα 2D στοιχεία ενός έργου τέχνης μπορούν εύκολα να γίνουν τρισδιάστατα με το πάτημα ενός κουμπιού.

Ενσωμάτωση στοιχείων κινητών

Τα πρόσθετα plug in τρίτων προστέθηκαν επίσης στην πιο πρόσφατη έκδοση του Photoshop, όπου τεχνολογίες όπως το iPad έχουν ενσωματώσει το λογισμικό σε διαφορετικούς τύπους εφαρμογών. Εφαρμογές όπως η εφαρμογή ζωγραφικής Adobe Eazel επιτρέπει στον χρήστη να δημιουργεί εύκολα ζωγραφιές με τα δάχτυλά του και να χρησιμοποιεί μια σειρά από διαφορετικά χρώματα από ξηρό σε βρεγμένο για να δημιουργήσει πλούσιο συνδυασμό χρωμάτων.

Εργαλείο Camera Raw

Με την πρόσθετη εφαρμογή Camera Raw, οι πρώτες εικόνες μπορούν να επεξεργαστούν χωρίς τη χρήση του Adobe Photoshop Lightroom, μαζί με άλλες μορφές αρχείων εικόνας όπως JPEG, TIFF ή PNG. Η προσθήκη επιτρέπει στους χρήστες να απομακρύνουν τον θόρυβο χωρίς παρενέργειες και να προσθέτουν κόκκους.

Εργαλείο 3D εκτύπωσης

Από την έκδοση 14.1 και μετά, οι χρήστες μπορούν να δημιουργήσουν και να επεξεργαστούν σχέδια για εκτύπωση 3D. Οι καλλιτέχνες μπορούν να προσθέσουν χρώμα, να προσαρμόσουν το σχήμα ή να περιστρέψουν τις γωνίες εισαγόμενων μοντέλων ή να σχεδιάσουν από την αρχή τα πρωτότυπα μοντέλα 3D.

Εργαλείο αντικατάστασης χρώματος

Το εργαλείο αντικατάστασης χρώματος επιτρέπει στο χρήστη να αλλάζει το χρώμα, διατηρώντας τα σημεία και τις σκιές της αρχικής εικόνας. Το χρώμα του προσκηνίου είναι αυτό που θα εφαρμοστεί κατά τη ζωγραφική κατά μήκος του επιλεγμένου τμήματος της εικόνας με το εργαλείο αντικατάστασης χρώματος.

Με το πρόγραμμα Photoshop, χρησιμοποιώντας πολλές από ις προηγούμενες εντολές, έγινε η πεξεργασία των Εικόνων 13 και 14, ώστε να καταλήξουμε στο αποτέλεσμα των Εικόνων 16 και 17. Για παράδειγμα, χρησιμοποιήθηκαν τα εργαλεία περικοπής και κλωνοποίησης για το σχηματισμό συννέφων, γρασιδιού και χαλικιού

σε όλο το μέγεθος της εικόνας και για την τοποθέτηση τραπεζοκαθισμάτων και καναπέδων. Χρησιμοποιήθηκαν οι εντολές μαρκαρίσματος, μετακίνησης και μαγικού ραβδιού για την ολοκλήρωση λεπτομερειών των ειόνων, ενώ τα εργαλεία πένας, γόμας και σταγονόμετρου χρησιμοποιήθηκαν κατά κόρον για τις λεπτομέρειες και τις απαιτούμενες δορθώσεις.

3.1.3. Προβλεπόμενες εργασίες που πρέπει να εκτελεστούν

Οι εργασίες που θα εκτελεσθούν καθώς και τα υλικά που απαιτούνται, αναφέρονται παρακάτω ως εξής:

- Οικοδομικές εργασίες και κτιριακός εξοπλισμός (κατασκευή κτιρίου κυλικείου, wc, διώροφου κτιρίου εισόδου, αίθουσας προβολής και βοηθητικών χώρων αυτών, συνολικής επιφάνειας 60 m²).
- Ηλεκτρολογικά (ηλεκτρολογική εγκατάσταση, εργασία και υλικά).
- Υδραυλικά (ύδρευση, σύστημα ποτίσματος φυτών, δένδρων και γκαζόν, αποχέτευση, σύνδεση με το αποχετευτικό δίκτυο της πόλης).
- Περίφραξη (μεταλλικά κάγκελα μήκους 20,00m και ύψους 2,50 m).
- Οπτικοακουστικός εξοπλισμός (μηχανή προβολής, ηχεία, υπολογιστής, λοιπά μηχανήματα).
- Οθόνη και εξέδρα (επισκευή οθόνης και κατασκευή εξέδρας).
- Εξοπλισμός κυλικείου (πάγκος, σκαμπό, μηχανήματα, λοιπός εξοπλισμός).
- Είδη υγιεινής (2 σετ).
- Τραπεζοκαθίσματα και καναπέδες (24 τραπεζάκια, 100 καρέκλες σιδηρές, 8 καναπέδες)
- Έκταση καλυμμένη με γρασσίδι (112,00m² με σπόρους 70 gr/m², πλέον της εργασίας σποράς)
- Έκταση καλυμμένη με γεωύφασμακαι ψηφίδα (η καλυμμένη επιφάνεια απαιτεί ποσότητα περίπου 20 m³)
- Φύτευση (δένδρα – φυτά) και διατήρηση αναριχώμενων κισσών.
- Σιντριβάνια (2 τεμάχια)

3.2. Προϋπολογισμός

3.2.1. Αναλυτική κατάσταση ποσών

Μετά από τη λήψη προσφορών από καταστήματα και συνεργεία της περιοχής, καθώς και από επιχείρησης για φυτά, εργασίες φύτευσης και τοποθέτησης γεωυφάσματος και ψηφίδας, καταρτίσθηκε ο ακόλουθος πίνακας 1, όπου καταγράφεται αναλυτικά το κόστος προμήθειας ή εργασίας ανά απαιτούμενο είδος για την ανάπλαση του χώρου.

Πίνακας 1. Πίνακας αναλυτικού προϋπολογισμού

1	Οικοδομικές εργασίες και κτιριακός εξοπλισμός	TEM	60.000 €	1	60.000,00 €
2	Ηλεκτρολογικά	TEM	10.000 €	1	10.000,00 €
3	Υδραυλικά	TEM	10.000 €	1	10.000,00 €
4	Περίφραξη	TEM	2.000 €	1	2.000,00 €
5	Οπτικοακουστικός Εξοπλισμός	TEM	120.000 €	1	120.000,00 €
6	Οθόνη και εξέδρα	TEM	8.000 €	1	8.000,00 €
7	Εξοπλισμός κυλικείου	TEM	10.000 €	1	10.000,00 €
8	Είδη υγιεινής (σετ)	TEM	500 €	2	1.000,00 €
9	Τραπεζάκια	TEM	80 €	24	1.920,00 €
10	Καθίσματα	TEM	80 €	100	8.000,00 €

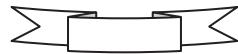
11	Καναπέδες	TEM	150 €	8	1.200,00 €
12	Σπόροι γκαζόν	gr	0,005 €	7.840	39,20 €
13	Εργασία για γκαζόν	m ²	2 €	112	224,00 €
14	Γεωύφασμα	m ²	0,65 €	112	78,00 €
15	Ψηφίδα	m ³	20 €	12	240,00 €
16	Δένδρα αειθαλή γρεβιλέα (2,5-3,0m, 12-14cm κορμό)	TEM	20 €	10	200,00 €
17	Δένδρα αειθαλή βραχυχύτωνα (2,5-3,0m, 14-16 cm κορμό)	TEM	45 €	11	495,00 €
18	Μυρτιές	TEM	4 €	35	140,00 €
19	Μαργαρίτες (διάφορα χρώματα)	TEM	3 €	35	105,00 €
20	Εργασίες τοποθέτησης ψηφίδας, γεωφάσματος και φύτευσης δένδρων	TEM	250 €1	1	250,00 €
21	Σιντριβάνια (μαζί με την εργασία τοποθέτησής τους)	TEM	600 €	2	1.200,00 €
ΣΥΝΟΛΟ					234.091,20 €

3.2.2. Συνολικός προϋπολογισμός και προϋποθέσεις

Σύμφωνα με τα παραπάνω, ο συνολικός προϋπολογισμός ανέρχεται στο ποσό των **234.091,20 €**. Ωστόσο, για την υλοποίηση του έργου απαιτείται αρχικά η κατάληξη σε συμφωνία μεταξύ του Δήμου Ήλιδας και του Οργανισμού Σιδηροδρόμων Ελλάδας, στον οποίο ανήκει ο χώρος. Η συμφωνία θα μπορεί να έχει

την μορφή α) πώλησης στο Δήμο, β) παραχώρησης στο Δήμο προς χρήση για μεγάλο χρονικό διάστημα, γ) ενοικίαση στο Δήμο για μεγάλο χρονικό διάστημα ώστε ο Δήμος Ήλιδας να μπορέσει να προχωρήσει στις απαιτούμενες εργασίας.

Στη συνέχεια, ο Δήμος Ήλιδας θα πρέπει να διαθέσει το προσυπολογιζόμενο ποσό, είτε α) με τη μορφή ανάθεσης μέσω διαγωνισμού σε ιδιώτη την υλοποίηση του έργου, ο οποίος θα αναλάβει αυτά τα έξοδα, παρέχοντας του και το δικαίωμα εκμετάλλευσης του χώρου για συγκεκριμένο χρονικό διάστημα, είτε β) υποβάλλοντας αίτηση για χρηματοδότηση από περιφερειακά ή εθνικά προγράμματα, οπότε ο Δήμος θα πρέπει να προβεί στην υλοποίηση του έργου (συνήθως μέσω διαγωνιστικής διαδικασίας) και στη συνέχεια, να αναλάβει τη λειτουργία του χώρου ή να την αναθέτει μέσω διαγωνισμού σε ιδιωτική επιχείρηση, αποκομίζοντας οικονομικό όφελος από τη λειτουργία του αναμορφωμένου κηποθεάτρου.

Συμπεράσματα

Ο υφιστάμενος και εγκαταλειμμένος χώρος του Κηποθέτρου ευρισκόμενος σε πολύ καλή θέση ως προς το θέμα της ψυχαγωγίας και της διασκέδασης των κατοίκων της πόλης, καθώς και κοντά σε σημεία εκδηλώσεων πολιτιστικού ενδιαφέροντος, παρέχει τα εχέγγυα για δυνατότητες επιτυχούς έκβασης του εγχειρήματος της ανάπλασης.

Ο χώρος είναι προσβάσιμος σε όλο τον πληθυσμό, είτε μέσω του πεζοδρόμου είτε με τη χρήση οχημάτων, ενώ η πρόσβαση στο εσωτερικό του χώρου γίνεται χωρίς πρόβλημα και για άτομα με ειδικές ανάγκες.

Ακόμη, από τα διαγράμματα του μικροκλίματος διαπιστώνονται ότι για τη λειτουργία του χώρου του Κηποθεάτρου, μετά την ανάπλασή του, κατά τους θερινούς μήνες, ισχύουν: Α) Οι **συνθήκες θερμοκρασίας** είναι κατάλληλες, με μέσες τιμές που κυμαίνονται από 23°C έως 28 °C, κατά τους μήνες Ιούνιο, Ιούλιο και Αύγουστο. Β) Οι **συνθήκες υγρασίας** είναι κατάλληλες ειδικά κατά τους καλοκαιρινούς μήνες Ιουνίου, Ιουλίου και μεγαλύτερου μέρους του Αυγούστου που κατεβαίνει κάτω από 60% - 65%. Γ) Οι **βροχοπτώσεις** κατά τους μήνες Ιούνιο, Ιούλιο και Αύγουστο βρίσκονται σε ανεκτά επίπεδα, τουλάχιστον κατά το μεγαλύτερο χρονικό διάστημα. Δ) Οι **άνεμοι** κατά τους μήνες Ιούνιο, Ιούλιο και Αύγουστο βρίσκονται σε ανεκτά επίπεδα, καθ' όλη αυτή τη διάρκεια. Ε) Τέλος, η **χρήση κατάλληλα τοποθετημένων φυτών** (θάμνων, δένδρων, γκαζόν κλπ., θα βελτιώσουν τα μέγιστα τη λειτουργία του χώρου. Επιλέγονται προς το σκοπό αυτό η φύτευση γκαζόν, δένδρα αειθαλή όπως γρεβιλέα και βραχυχύτωνα, καθώς και μυρτιές και μαργαρίτες.

Με δεδομένες τις κατάλληλες μικροκλιματικές συνθήκες, την προσβασιμότητα του χώρου και τη γειτνίαση με άλλους χώρους ψυχαγωγίας και πολιτισμού, προτείνεται η ανάπλαση του χώρου και η κατασκευή θερινού κινηματογράφου, χωρητικότητας 120 θέσεων με δυνατότητα αυξομείωσης τους, που θα καταλαμβάνει χώρο διατάσεων πλάτους 13 m και μήκους περίπου 30 m. Από τις ήδη υπάρχουσες εγκαταστάσεις, θα παραμείνει μόνον η εξωτερική πλευρά του χώρου της εσόδου με τους 4 κίονες, ο μαντρότοιχος στη δυτική πλευρά του οικοπέδου η

οθόνη προβολής, ενώ όλο το υπόλοιπο συγκρότημα θα ανακατασκευασθεί. Τα καθίσματα των θεατών, ξεκινούν σε απόσταση 5 m από την οθόνη προβολής. Θα τοποθετηθούν άλλα σε δάπεδο από χαλίκι, (καθίσματα στη σειρά με διάσπαρτα τραπεζάκια), και άλλα σε δάπεδο από ξυλεία θαλάσσης, σε τραπεζάκια για τέσσερα άτομα) και άλλα σε δάπεδο από γκαζόν, ενώ όλη η εγκατάσταση θα βρίσκεται σε ακάλυπτο χώρο. Περιμετρικά στον μαντρότοιχο και στην σιδερένια περίφραξη, θα γίνει φύτευση δένδρων και χαμηλών φυτών, ακολουθώντας τις βασικές αρχές κηποτεχνίας, ενώ θα υπάρχουν καναπέδες για τους θεατές. Σχετικά σχέδια παρατίθενται στην εργασία.

Το συνολικό κόστος της ανάπλασης – συμπεριλαμβανομένων υλικών, φυτών και εργασίας – θα ανέλθει περίπου, σύμφωνα με τον προϋπολογισμό που καταρτίσθηκε, στο ποσό των 234.091,20 €. Ωστόσο, για την υλοποίηση του έργου **απαιτείται αρχικά η κατάληξη σε συμφωνία μεταξύ του Δήμου Ήλιδας και του Οργανισμού Σιδηροδρόμων Ελλάδας**, στον οποίο ανήκει ο χώρος.

Βιβλιογραφία

Συγγράμματα

Κάπος, Μ. (1996), *H Ηλεία στο μύθο και την ιστορία*, εκδ. Κάπος.

Καρνάρος, Λ. (2002), *Αμαλιάδα (1821 – 1914)*, Βιβλιοπανόραμα, Αμαλιάδα.

Κάσσιος ΚΑ. (19S9), *Αττικό τοπίο και περιβάλλον*, Υπουργείο Πολιτισμού, Αθήνα.

Κοτσίρης, Γ., *Διαλέξεις στο μάθημα ‘Βιοκλιματικός σχεδιασμός ανοικτών χώρων Ανάλυση χώρου-Site analysis’*, ΤΕΙ Δυτικής Ελλάδας, 2017 – 2018.

Κοτσίρης, Γ., *Διαλέξεις στο μάθημα «Πάρκα»*, ΤΕΙ Δυτικής Ελλάδας, Πάτρα, 2017 – 2018.

Μητούλα Ρ., (2006), *Βιώσιμη Περιφερειακή Ανάπτυξη Στην Ευρωπαϊκή Ένωση & Ανασυγκρότηση του Ελληνικού Αστικού Περιβάλλοντος*, Σταμούλης, Αθήνα.

Μπεράτης, Σ. (χχ), *Ιδιωτικό Αρχείο*.

Newsbeast (2012), «Οδοιπορικό στα θερινά σινεμά της πρωτεύουσας», *Newsbeast.gr*, URL < <https://www.newsbeast.gr/greece/arthro/372688/odoiporiko-sta-therina-sinema-tis-proteuousas> >.

Ράλλη, Ρ. (2017), «14 θερινά ‘σινεμά ο παράδεισος’ στην Αθήνα», *Reader.gr*, URL < <https://www.reader.gr/life/citylife/14-therina-sinema-o-paradeisos-stin-athina?top=1> >.

Σιμιτζής, Θ. (1992), *Προσωπικές εντυπώσεις και ιστορικά ντοκουμέντα για την πόλη της Αμαλιάδας (1900 – 1950)*, εκδόσεις Γκοβότση, Αθήνα.

Σπανός Κ. (2006), *Διαλέξεις στο μάθημα ‘Εκπαιδευτικά μαθήματα – Σεμινάρια στο Περιαστικό Πράσινο’*, Τμήμα Αρχιτεκτονικής Τοπίου, ΤΕΙ Καβάλας, Δράμα, 2006-2007.

Σπαντιδάκης, Γ. (2008), *Ελληνικός Κήπος*, Εκδόσεις Αθ. Σταμούλης, Αθήνα.

Στεφάνου, Ι. (2005), «Το τοπίο ως συνολική έκφραση του Τόπου», *Πρακτικά Συνεδρίου: Αρχιτεκτονική Τοπίου, Εκπαίδευση, Έρευνα, Εφαρμοσμένο Έργο*, Τόμος ΙΙ, σελ.121-126, 11-14 Μαΐου 2005, Θεσσαλονίκη.

Τσαλικίδης, Α.Ι., 2008. APXITEKTONIKH TOPIOU. Εισαγωγή στη θεωρία και στην εφαρμογή. Εκδόσεις ΕΠΙΚΕΝΤΡΟ. Θεσσαλονίκη.

Φιλιππόπουλος, Τ. (1990), *Από την ιστορία της Ηλείας*, Αχαϊκές Εκδόσεις, Πάτρα.

Ιστοσελίδες

Δίκτυο Σταθμών Ε.Α.Α. «Δήμος Ήλιδας»:

URL <<http://penteli.meteo.gr/stations/amaliada/>>

Ιστοσελίδα GoogleEarth:

URL <<https://www.google.com/intl/el/earth/>>

Ιστοσελίδα Δήμου Ήλιδας:

URL <<http://www.dimosilidas.gr/>>

Ιστοσελίδα Μουσείου Γουλανδρή:

URL <http://www.ekby.gr/ekby/el/EKY_Natural_Environment_el_.html>

Κεντρική Σελίδα Ελληνικής Στατιστικής Υπηρεσίας:

URL <<http://www.statistics.gr/>>